

ek

szeverekedtek keresztésekkel"

14. Tegnap este a nemzeti keresztény... ülést tartottak, az ülésről távozók a szervezet néhány akikkel összev...

matügyi miniszter... ág elé idézték

(Rador.) A költségvetés visszaélések ügyé... bíróság ma délután...

SPORT

elfüggesztették játékjogát

(Az Uj Kelet tud.)... alkerület sportkörök... azokat hozott: egy...

abdarugóalckerület ve... Phoenix elleni szokat...

játsszik Clujon a Hun... löző számunkban meg...

part a Romániai Mak... ajtóbizottsága. Tudósi...

ajonkságát vasárnap... tétikai számokat reg...

Budafok 3:3 (1:1) baj... talékos csapata a baj...

és Lapkádó E. ... da Baron L. Pop 16...

URAT

ROMANIA Szociálisták és kiadóhivat... Cluj, Str. Baron L. Pop...

Dr. Ranasetter Robert Budapest Disztér 2.1.e

THE WORLD

Bérmérették... Ara 5 lej Szombat, 1936. május 16. 5696. EV. IX. ÉVF. IJAR 24 116 SZAM

Aki nem ünnepeletti magát

Negyven évvel ezelőtt indult el Erdélyből egy érdekes karrier. Egyéniség indult el ak...

Ezeknek az embereknek az igazságait az idő váltja valóra, még akkor is, ha időközben az idő végtelen ura, a halál, el is ragadja az eszme meghirdetőjét, az embert.

Maniu Gyula, aki negyven évvel ezelőtt jelent meg a clujai egyetem falai között, hogy röviddel rá felemelje a szavát az erdélyi román nemzetiség passzív rezisztenciája ellen, azok közül való, akik csak ritkán érik meg eszméik diadalát.

Maniu megérte ugyan Nagy-Románia megteremtését. Nem érte el azonban azt az eszmét, melyet számtalan formában nyilvánított az ország fennállása óta: az igazi demokrácia uralmát az új Romániában.

Már évek óta utazik Maniu Bucuresti és Bádácín között. És mialatt hetenként vagy havonként megjárja ezt az utat a demokrácia várát minden oldalról veszélyes ellenfelek ostromolják.

Vajon a negyven éves közéleti törekvéséért ünnepli Maniu megéri-e, hogy a fasiszta előretörés évtizedében az ő demokráciája diadalmasodjék?

Nem bizonyos ez. De bizonyos, hogy Maniu az erdélyi román nép felszabadításának történelmi figurája, bajnoka volt egész életén keresztül ennek a demokráciának.

Es olyan bajnoka, aki vajmi keveset törődik vele, hogy ünneplik-e őt vagy sem. Ezt hirdette akkor is, amikor ez a gondolat még a saját pártjában is népszerűtlen volt.

Es ennek a hitnek a hirdetője most is, amikor taktikai kérdésekben szemfől-szembe áll a hatalomra törő saját pártelnökével.

Maniu az az ember, aki nem hajol meg, de viszont nem akarja magát ünnepelettni sem. Ezt a negyvenéves forduló akarta megünnepegni az erdélyi nemzeti parasztpárt.

De Maniu nem akarja ünnepelettni magát. A bádácini remete kitér az ünnepeletés elől. Nem kér belőle. Azt mondja, hogy az ország mai súlyos helyzetében nincs szüksége ünnepeletésre, az ország ma mással van elfoglalva.

Igaz. Az ország most el van foglalva. El van foglalva azzal, hogyan védje meg a polgári szabadságjogokat a nagy fasiszta előretöréssel szemben. Külföldön és belföldön veszélyeztetik a demokrácia létét.

A harc folyik. És ennek a harcnak az elől hiányzik Maniu.

Ennek is, de az ünnepeletés elől való visszahúzódásnak is politikai és személyi okai vannak.

Mindkettő imponáló módon jellemző Maniura.

Nem ünnepeletti magát, de azért ünneplik. Bizton hisszük, hogy sokkal többen ünneplik őt, mint ahozer van a fasiszta táborok szájtépi lovarjai remélik.

Mert hogy Maniu nem akarja ünnepelettni magát, a legtöbb bizonyítéka, hogy mennyire benne él ő az erdélyi román nép tudatában.

Schuschnigg „államcsinye”

Az osztrák kormány gyors és gyökeres átszervezése mögött mélyreható belpolitikai és főleg külpolitikai okok húzódnak meg.

URAT

Mussolini csak a júniusi ülészak lezajlása után nyilatkozik arról, hogy Olaszország kilép-e a Népszövetségből

Olaszország kész fegyverrel megvédeni bármilyen beavatkozástól Abessziniát A fasiszta kamara megszavazta a birodalomalapítási törvényt. Az angol munkáspárt az olasz-ellenes szankciók fenntartását követeli

A gyarmatok kérdése is szóba került Erik Phipps és Hitler berlini tanácskozásain?

Róma, május 15. A világpolitikai érdeklődés még mindig Olaszországnak a Népszövetséggel szembeni várható magatartására irányul. A tegnapi és tegnapelőtti lapvéleményekkel szemben, melyek Olaszország kilépését a Népszövetségből csaknem befejezett tényként könyvelték el, a Daily Telegraph római tudósítója arról számol be, hogy Mussolininak nem áll szándékában kilépni a Népszövetségből, ha csak arra a szankciók fentartásával nem kényserítik. Londonban úgy tudják, hogy Mussolini nem kívánja a Népszövetséggel szembeni álláspontját nyilvánosságra hozni, csupán a júniusi tanácsülés lezajlása után.

A Le Matin francia lap mai számában intervjút közöl Mussoliniról. A Duce a lap tudósítójának kijelentette, hogy senki a világon nem vonhatja kétségbe, hogy az

Törvény az új római birodalom megalapításáról

Hogy Mussolini milyen komolyan és megfellebbezhetetlenül ragaszkodik Abessziniá bekebelezéséhez, azt az a Rómából érkezett távirat bizonyítja legjobban, mely szerint a fasiszta kamara tegnap délutáni ülésén improzans tüntetés keretében elfogadta a birodalomalapítási törvényt. A törvényt a jövő szombaton megszavazza a szenátus is és ennek megtörténte után a törvény szövegét a hivatalos lapban is közzéteszik.

A Daily Telegraph genfi jelentése szerint az olaszok a Tana tavát jelentékeny légitöltal apbázisul akarják átalakítani. A lap szerint az olaszok a Tana-tóra vonatkozó tárgyalásokat Kairóval és nem Londonnal akarják letárgyalni.

Addisz-abebei jelentés szerint Kirillosz püspök, az abesszin kopt egyház egyiptomi főpapja, felkereste Badoglio marsallt, akit biztosított ragaszkodásáról és kijelentette, hogy mindenben segítségére lesz.

A norvég külügyminiszter éles kritikája a Népszövetség magatartása fölött.

A norvég külügyminiszter tegnap a genfi rádió mikrofonja előtt nyilatkozatot tett az

többé számítani Ausztria függetlenségének megvédése körül, mert Róma és Berlin egyre inkább közelednek egymáshoz.

Starhember herceg viszont az intranzigens olasz orientáció híve maradt, aki mindenáron meg akarta akadályozni, hogy Schuschnigg kancellár a szociáldemokrata munkásság és a demokratikus érzésű keresztényszocialista kispolgárság felé orientálódjék, azon elemek felé tehát, amelyek egyedül képesek megvédeni Ausztria függetlenségét egy nemzeti szocialista támadás esetén.

Nagyon valószínűnek tűnik az angol sajtó egyes orgánumainak az a megállapítása is, hogy Austin Chamberlain bécsi látogatása és a hírtelen osztrák kormányváltás között szoros összefüggés áll fenn.

Nem lehetetlen, hogy a volt angol külügyminiszter ténylegesen javasolta Schuschniggnak: igyekezzék megtalálni a kapcsolatot a munkástömegekkel és diktatúrát ne annyira a munkásság, mint inkább a nemzeti

olasz nép nem teljes lelkeből kívánja a békét, amire szüksége van művének betöltése végett. A Duce hangozhatta, hogy a békét akarja és a békéért dolgozik, de ha valaki megpróbálná letépni az anyai áldozattal megfizetett olasz győzelem gyümölcseit, az olasz nép minden ellenállásra kész lesz.

A szankciókra vonatkozólag Mussolini kijelentette, hogy azok hozzájárultak az olasz nép egységbe kovácsolásához s lehetővé tették, hogy teljes győzelmet arasson és létrehozza az új római birodalmat.

Abessziniá visszavonataul olasz lett

és ezt Európának is tudomásul kell vennie. Szükség esetén Olaszország tudni fogja teljes bátorsággal és minden erejével megvédeni birodalmát.

olasz-abesszin ügy népszövetségi fejleményeiről, amelynek kapcsán a következőket jelentette ki:

A népszövetségi tanács hosszas tárgyalások után ismét csak kompromisszumokig jutott el. Természetszerűleg nem vagyok és nem lehetek megelégedve ezzel a magatartással. Az ügy érdemére vonatkozólag határozathozatalnak majdnem egy hónappal való elhalasztása rendkívül sajnálatos. A jövő tanácsülésig sok minden fordulhat elő. Az a véleményem, hogy nem volt szerencsés gondolat a népszövetségi tanácsülés újból elhalasztani, mert a tanácsnak azonnal döntenie kellett volna akár a szankciók megszigorítása, akár azok felfüggesztése mellett. A jelenlegi félhatározatokkal csak a szankciókat alkalmazó államok károsodtak, sokkal inkább, mint Olaszország.

Londoni jelentés szerint az angol munkáspárt nyilatkozatot tett közzé, amelyben követeli az olaszellenes szankciók fenntartását, sőt megszigorítását. Egyidejűleg a munkáspárt szorgalmazni kívánja a Népszövetség megerősítését és elítéli minden izolálási politikát.

(Folytatás a 8-ik oldalon.)

szocialisták és a Heimewehr legényei felé gyakorolja, akik természetesen ellenségei minden demokratikus gondolatnak és szabadsággal szemben.

Schuschnigg minden bizonnyal nagyon jól átgondolta a helyzetet, amely egy belpolitikai vonatkozásban nagy veszélyekkel van telítve Ausztria függetlenségét illetően.

Cselekednie kellett gyorsan és gyökeresen, hogy megmenthesse, ami még menthető. Ha az osztrák kancellárnak ez a kétségbeesett és bátor cselekedete sem fog a megfelelő konszolidációval járni, úgy kétségtelen, hogy az osztrák probléma egyre inkább az európai nyugtalanságok főfészke lesz.

Remélhető azonban, hogy a nyugati hatalmak tisztában voltak azzal, hogy intervenciójúnak milyen messzeható következményei lehetnek Ausztria bel- és külpolitikai helyzetére. Ha mindezek ellenére elősegítették Schuschnigg „államcsinyét”, nagyon jól tudták, hogy mit cselekszenek.

VILAG TUKRE

Lord Allenby

Tegnap meghalt lord Allenby a zsidó honismerés egyik kimágasló, történelmi alakja. Szereplése a zsidó ügy körül 1917 tavaszától kezdődik, amikor az angol közélet közelebbi érintkezésbe jutott a zsidó nép aspirációival. A sajtó a legszimpatikusabban irt a cionisták munkájáról és törekvéseiről, de ugyanekkor az asszimilánsok is akcióba léptek. David h. Alexander és Claude H. Montefiore nyilatkozatot tettek közzé a Timesben, amelyben tiltakoztak a megteremtendő zsidó otthon nemzeti jellege ellen. Ez annyira felháborította az angol zsidó köröket, hogy a két férfi kénytelen volt a zsidó közületknel, a Board of Deputiesnél és az Anglo Jewish Associationnál elfoglalt tisztségéről lemondani. Lord Rotschild, aki az angol felsőház tagja és a zsidó hitközségi szervezetek elnöke volt és ebben a minőségében az angol zsidóság képviselőjeként lehetett tekinteni, ugyancsak a Timesben leadta híressé vált elnyilatkozatát, amelyben kijelentette, hogy „mi cionisták nem látjuk be, miért veszélyeztetné egy autonóm zsidó állam megalapítása a diaszporában élő zsidók helyzetét és lojalitását”.

Abban az időben Briand Amerikában járt, hogy az Uniót különböző nemzetközi ügyekben megnyerje. A cionisták eléje járultak és a francia államférfi — az ország megnyerése körül a legmesszebbmenő támogatásáról biztosította dr. Victor Basch professzort, a cionisták képviselőjét, aki Briand nyilatkozatát már a beszélgetést követő napon közzétette az amerikai sajtóban. Balfour is közbenjárt Amerikában a cionista ügy sikere érdekében.

Ebben a helyzetben már nem volt nehézzé meggyőzni az angol kormányt a zsidó katonai egység felállításáról és a palesztinai fronton való működtetéséről. Lloyd George akkori miniszterelnök tovább ment és meggyőzte a szövetségeseket az egyiptom-palesztinai front szükségességéről. Így alakult meg azután a külön angol hadsereg Allenby lord tábornok parancsnoksága alatt. Allenby első dolga volt, hogy megfelelő stratégiai utakat építtetett és ezzel kellőképpen előkészítette a németek által erősen támogatott törökök elleni offenzívát Palesztina felé.

A nyár vége felé, augusztusban végre az angol hadügyminisztérium elhatározta, egy zsidó csapat felállítását. A különálló egység be volt osztva az angol Palesztina-hadseregbe. Az angol asszimilánsok még mindig intrikáltak és sikerült is keresztülvinniük, hogy a „zsidó ezred” helyett három angol ezredbe osztották be a zsidó zászlóaljkat: a 38-as vadászokhoz és a 39 és 40 számú gyalogosokhoz. Ugyancsak ezekbe a zászlóaljba osztották az Amerikából érkező zsidó önkénteseket, akik azzal jelentkeztek Amerikában a katonai bizottságok előtt, hogy csakis a palesztinai fronton akarnak harcolni.

Abban az időben már megjelent a cionisták követelése, amit lord Rotschild nyújtott át Balfournak. Ebben a cionista szervezet felállította követeléseit az országgal szemben. A zsidó népek Palesztinához való jogát, a zsidók szabad bevándorlását, autonómiáját és mindazokat a gazdasági fejlődésre vonatkozó követeléseket, amik akkor időszerűek voltak. Az atmoszféra mindenképpen kedvező volt a zsidók katonai megszervezésére is és Allenby tábornok egyénisége szintén hozzájárult a dolgok akadálytalan fejlődéséhez.

November 2-án tették közzé a Balfour-deklarációt és ugyana napon Allenby megindította a tüzérési offenzívát a Palesztina-fronton. Előretörése sikerrel járt. Már az első napokban elfoglalták Gaza,

Legyen ura az idegeinek!

Nincs itt szó arról, hogy valakivel szemben felmerült nézeteltérései vagy konfliktusai alkalmával uralkodják az idegein. Hanem az általános idegességi állapotról, amelynek különös kihatásai vannak az emésztőszervekre. Mert ilyen esetben a leg súlyosabb következmények léphetnek föl, amelyek a szervezetet egészében támadják meg. De az önuralom nem mindig lehetséges és ilyenkor egy komoly gyógyszerhez kell fordulnunk.

Egy ilyen speciális szert képez a világhírű „Gastro D.”, amely egyszóval hozza a megszavart idegrendszert és így közvetlenül befolyásolja az emésztőszervek működését. Néhány hétig tartó „Gastro D.” kezelés után teljesen megszűnik gyomoridegessége és ezzel egyidejűleg ismét visszanyeri étvágyát, normális testsúlyát és munkaképességét.

„Gastro D.” kapható a vezérképviseletnél: Császár E. gyógyszerárban, Bucuresti, Calea Victoriei 124. Vidékre 130.— lej utánvétel küldi.

Jaffa városokat és a zsidó és angol csapatok elárastották egész Judeát. 1917 november 8-ról 9-re virradó éjszaka chanuka első napján (5678, Kiszlev 24-én) a csapatok a zsidó lakosság határtalan lelkesedése közepette bevonultak Jeruzsálembe. Allenby tábornokot bibliai szokás szerint üdvözölték a zsidók és az arabok is, a tábornok pedig, aki főleg katona volt és nem politikus, a lelkesedés hatása alatt kedvező nyilatkozatokat tett a zsidó ujjáépítésre. Megindult a népi szervezkedés a meghódított területeken és főleg a kolóniák népe igyekezett minden tekintetben felfrissülni. Megalakult a „Vaad Hacirim” néptanács, amely hivatalos testülete volt a zsidóságnak és az angolokkal szemben ő képviselte a zsidó népet. Ehhez a feladathoz természetesen hozzátartozott az otthonukból elmenekültek visszatelepítése és a háború következtében elszervezett károk visszaigénylése, azonfelül pedig a zsidó telepítésnek minden törvényes eszközökkel való fejlesztése. A testület elnöke dr. Chaim Weizmann volt. A Vad Hacirim és a kormány között Ormsby Gore szerepelt összekötő tisztként, mellette pedig Edwin Samuel (Sir Herbert Samuel fia), aki egyébként chaluc is volt, teljesített szolgálatot Allenby vezérkarában.

A tábornok minden tekintetben a zsidóság javát segítette elő és a nagyrabecsülés mellett óriási népszerűségnek örvendett. Bizonyos, hogy neki köszönhető, ha a hadsereg többi tisztjének magatartása nem érvényesült azokban az időkben. Bois tábornok, a katonai közigazgatás főnöke nem akart tudni arról, hogy zsidó légió alakuljon, sem pedig, hogy a palesztinai munka a zsidó ország jelszavával folytatódjék. Azt sem akarta tudni, hogy a héber egyetem alapkövét innepélyesen letették. Csak Allenby és Weizmann intervenciójára sikerült mégis a három angol hadseregből kivonni a zsidókat és egyetlen légióvá egyesíteni. A légiót tudvalevőleg erősen kiegyesítették palesztinai elemekkel és ebben a tekintetben is Allenby segítette a Mose Smilansky köré csoportosult zsidó fiataloknak.

A tábornok később meglátogatta a zsidó kolóniákat és nagy elismeréssel nyilatkozott a zsidó békemunkáról is. Kétségtelen, hogy a zsidóság igaz barátját vesztette Allenby generálisban.

— Lapedatu gyógyultán tér vissza Bécsből. Bécsből jelentik: Lapedatu kultuszminiszter teljesen felépült és néhány nap múlva hazatér Bécsből, ahol egy szanatóriumban kezelte magát.

Prof. Dr. Ranschburg Pál legújabb könyve

A fejfájások okai és gyógyításuk

Ideges, reumás és csuszos fejfájások — A fejszáj — A cukorbeteg, változás korában levő (férfiak és nők) fejfájásai — Sérülések — Az elhízás — Lelki eredetű panaszok — Az asztmás fejfájás — Migrén-rohamok — A gyomor és hasüreg eredő fejfájások — Gyógyszeres-, diétás-, hormon-kezelések — Psychotherápia — Fizikális gyógymódok, stb., stb.

Ar. 99 lej LEPAGE-nál Cluj. Postán utánvétel. Kérjen óriási jegyzéket. Lapedat.

Szines intermezzók a belpolitikai drámák felvonásai között

Vaida kilép a páholyból. lamandi a „gyilkos”. Cuza redivivus. Vaida kibékül a nemzeti parasztpárttal

Bucuresti, május 15. Iasi beszédében Vaida volt miniszterelnök kijelentette, hogy csak akkor volt szabadkőműves, amikor azt Románia érdekei megkívánták, de később, kilépett a „páholyból” s a tagsági díjat se fizette többé.

Argetoianu, aki tudvalevőleg egyike a romániai szabadkőművesek vezetőjének, kellemtlenül érintették Vaida kijelentései ujjáépítő körben a következő kijelentést tette: — A szabadkőműveséget nem lehet felvenni vagy letenni, mint egy inget... és ha Vaida ur olyan könnyen változtatja az elveit, nem nagyon hiszek a valachista elveiben sem, Vaida jól érzi magát Dere Ioanitecu társaságában, én viszont jól érzem magam a páholyban, amelynek a francia miniszterelnök is tagja, de tagjai voltak György angol király, Jonel Bratianu, Eliade Radulescu...

Más érdekes dolgot is mondott Vaida Iasi-ban... Például Duca meggyilkolásával kapcsolatban a következő kijelentést tette: — Duca igazi gyilkosa Victor Iamandi.

„A gyilkos” Iamandi kétségbeesve látta, hogy leleplezték s a következő nyilatkozatot adta: — Most, hogy „büntetem” nyilvánvalóvá válik, nem marad más hátra, mint mindent bevallani. Várom tehát a gyilkosság rekonstrukcióját, hogy bemutassam, hogyan „gyilkoltam” meg volt vezéremet. De nem fojthatom magamba a hálámat, hogy Vaida aki két év óta tudja ki az igazi gyilkos, máig hallgatott.

A volt miniszterelnök mindenesetre konzekvens volt, amikor a brasovi hadbírósg előtt védelmére kelt azoknak a diák-védőletaknak, akik a Nicadorokat éltették a siniai pályaudvaron. Mert hiszen, ha Iamandi a gyilkos, akkor a Nicadoroknak ártatlanoknak kell lenniük.

(Az olvasó felvilágosítására: A „Nicador” név Duca három elitét gyilkosának és pedig Nicu Constantinescu, Caramica és Doru Belimace nevéből van összetétele.

A. C. Cuza előrehaladott kora ellenére kiheverte súlyos betegségét. Most Bucurestiben tartózkodik és a beteg Octavian Goga hányában, átvette a párt irányítását.

Amikor a párt központi helyiségében beszámoltak neki a francia Weiss ezredes a világhírű pilóta és Duval a Sorbonne kintű professzorának bucaresti látogatásairól s megtudta mindezeknek tetejébe, hogy Weiss az uralkodónak is vendége volt. Duvalnak pedig dr. Angheliescu közoktatásügyi miniszter adott bankettet, magából kikelve kiáltott fel: — Alighogy betegem jelentem, ezek a galiciaiak azonnal elrejték a fővárost.

Egyik hive igyekezett megnyugtanni: — Azt mondják, hogy ez a Weiss a világ egyik legbátrabb pilótája, Duval pedig nagy tudós s valami gyógyszer is feltalált. — Ugyan kérlek, mindakettő zsidó, választotta levegő után kapkodva Goga társelnöke.

A „Luna Bucuresti” kiállításán a véletlen összehozta Vaidát Mihalacheval. Vaidának Dere Ioanitecu, és Voicu Nitescu, Mihalachenak pedig a felesége és Petre Andrei voltak a társaságában.

A politikusok nem olyan haragtartók a magánéletben, amelyből adott pillanatokban, ki tudják kapcsolni a politikát s így magától értetődő volt, amikor Vaida a kezét nyújtotta Mihalachenak s a két csoport nyomban össze is melegedett.

Vaida szokásához híven, ezuttal is tréfálkodik: — Az igazat megvallva, nem vártam volna, hogy így ellenzéken találkozunk. Olyan régóta nem láttuk egymást, hogy illett volna legalább az egyik kettőnk közül kormányra jusson...

— Igaza van Vaida ur, — válaszolta Mihalache. Én is csodálkozom, hogy még mindig ellenzékben látom magát. Ami engem illet, nem is tápláltam vérmes reményeket; de önről mindenki feltételezte, miután elhagyott bennünket, hogy kormányra kerül... S amit a csoport így halad, elől Vaida Mihalacheval, utánuk Mihalache asszony Voicu Nitescuval, s a sor végén Dere Ioanitecu Andrei professzorral, a kiállítás résztvevői mindenféle politikai kombinációkba bo-

csatkoztak. Miközben a beszélgetés Vaida és Mihalache között tovább folyik.

— De hát hogy is megy Vaida ur a „numerus valachicusszal” — kérdezte a nemzeti parasztpárt vezére, S. Vaida, mint mindig, ezuttal is őszinte: — A „numerusszal” megy még valahogy, de a valachicusszal, nem nagyon...

— De most magán a sor, hogy is állunk azzal a badacsonyi programmal? Mihalache sem tér ki és komolyan válaszol: — Badacsony elfogadta a Campu-lungii programot.

Vaida ravaszul kacint Mihalache felé majd így szól: — Nézze Mihalache ur, mi nem tudjuk

Piccard utasokat visz magával a sztratoszférába

Egy amerikai hisztérika érdekes jelentkezése

Varsó, május 15. Jean Piccard, aki rövidesen Lengyelországból készül felszállni a sztratoszférába, a lapoknak adott nyilatkozatában kijelentette, hogy hajlandó 22 embert magával vinni a sztratoszférába, azzal a feltétellel, ha ezek 100 ezer dollárral hozzájárulnak a felszállás költségeihez. Az utra már 22 személy jelentkezett, ezek közül három nő.

Az egyik egy délamerikai nő, rimánko-

Mannheim—Grosz Héber-magyar szótár

628 lap, 44 oldal nyelvtan, egésvázsonkötésben 330 lej.

LEPAGE-nál Cluj

Postán utánvétel. — Kérjen ingyen Judaea jegyzéket.

egymást becsapni, nekünk közös háztartásunk volt... nehogy az a campu-lungii program mégis badacsonyi program legyen. Közben a kiállítás kapujához érkeztek. Mihalache bucsura nyújtotta a jobbát. Miközben D. R. Ioanitecu tréfásan mondotta Andreinak: — Na látod, mégis létrejött a fuzió. Ezeket a szavakat meghallotta egy ujjáépítő s délután már az egész „Capasa”, „tudta”, hogy Vaida kibékült a nemzeti parasztpárttal.

(—del.)

Hatheti betegszabadságra utazott a magyar miniszterelnök

A magyar képviselőház rágalmazás címén a bíróság elé állította Eckhardt Tibort

Budapest, május 15. Gömbös Gyula magyar miniszterelnök hat heti szabadságra ment. Távolléte alatt a miniszterelnökségi teendőket Darányi Kálmán földművelésügyi miniszter, a honvédelmi tárca ügyeit pedig Kozma Miklós belügyminiszter látja el.

A magyar képviselőház ülésén, amelyen a kormány valamennyi tagja — a betegszabadságra ment miniszterelnök kivételével — megjelent, Sztranyavszky elnök az ülés megnyitása után nyilatkozatot olvasott fel, amelyben a következőket mondta: — Eckhardt Tibor képviselő ur folyó hó 11-én a kisgazdapárt választmányi ülésén többek között a következő kijelentéseket tette a képviselőházzal kapcsolatban: Az új képviselőháznak már az első ülésén olyan terrorisztikus hang nyilvánult meg, hogy a második ülésre már revolverrel a zsebemben mentem el. Az új Házban nem a parlament, hanem a parlamenti pince levegője lett urrá.

Eme kijelentések miatt azt az indítványt terjesztette elő az elnök, hogy a hatóságvédelmi törvény alapján a képviselőház sérelmére elkövetett rágalmazás miatt a Ház adja meg az ügyészségnek a felhatalmazást az eljárás megindítására. A nyilatkozat felolvasására nagy zaj keletkezett, majd utána a Ház elfogadta az indítványt. Ezután Kozma belügyminiszter szólalt fel s szintén nyilatkozatot terjesztett elő. Ez a nyilatkozat visszautasítja Eckhardt

Tibornak beszédében tett kijelentéseit, mint ha a Gömbös-kormányban nem volna meg az egység. Kijelenti, hogy nincs a kormányban olyan tagja, aki ellentétben állna a miniszterelnökkel.

Ezután Eckhardt Tibor szólalt fel. Amikor a független kisgazdapárt vezére szólásra emelkedett, a kormánypárti képviselők elhagyták a termet. Eckhardt elmondta, hogy hétfőn a pártvezetőség ülésén elmondott szavaiért helytáll, sőt ő maga kéri az ügyészséget, hogy indítsa meg kijelentései ügyében a vizsgálatot, hogy bizonyíthasson. Ami a kormány külpolitikáját illeti — mondotta — azt az egész ellenzék helyesli és ezért elismerést mond a külügyminiszternek. Visszatérve hétfői kijelentéseire, hangsúlyozza, hogy azokat nem az egész képviselőháza, hanem a képviselők egyes tagjaira értette, akik terrorisztikusan lépnek fel. Ami a költségvetést illeti, az nem reformköltségvetés, mert a régi nyomokon halad. Az emelkedő bevételeknek örül és azokat a deficit csökkentésére kellene fordítani.

— Junius 29-én iktatják be hivatalába a clujai püspököt. Bucurestiből jelentik: Dr. Nicolae Colan clujai püspököt valószínűleg junius 29-én iktatják be ünnepélyes keretek között.

MEGNYILIK

JUNIUS 1-én BÖRBEREKEN A CSODÁS*EKVÉSÜ, FENYVESEKEL KOSZORUZOTT PÁRATLAN GYÓGYHATÁSÚ FÜRDŐHELYEN

GRÜN M. ort. kóser V E N D É G L Ö J E

כשר אפי למהדרין מן המהדרין

A pa a p

Ben Gurion de komoly felfegyverve

JERUZSÁLEM vezérek kimondott ségeiket és nem kormányzó magadó bevándorlásra tanácskozás után hirdetik a polgártett és kijelentett legkisebb zavargás és az ostromállapot Az előzmény

A z

Jeruzsálem, május 15. Telegraph jeruzsálem palesztinai arab vezénél, de nem tudnunk, hogy milyen szabadjára ereszt. Tovább kell a szélsőséges agitáció minden tekintélyük előtt. A helyzet, zött továbbra is fényvilág magukra hatások. Wauchope arab vezetőket az tásától és közvetíté és a nyugalom hely. A főköormányzó csak arab vezetők fejét tőkkel szemben. Ez rádió-beszédet, amezett a főköormányzó hoz, amelyben bejemi csapatokkal és meg a palesztinai ből, hogy a legkise megmozdulásnak a jét vegye és megvéd togatókkal és a sz főköormányzó bejelasások kezdete óta r vettek őrizetbe a h rinét ezt mondta:

A törvényességök korra vegyék tudomány e pillanaton nyomon minden szegési kísérletet fogja büntetni a biztos lehet affel minden erejével lakosok élet

A főköormányzó idézték magukra a központi arab sztr meztetése ellenére ki az ország külön szolitották az arab mindaddig a sztráj nem teljeíti az ar dó bevándorlás és és arab nemzeti ko natkózálg.

Uz Az arab vezető ma próbálták enyh many előt, mely különbözik az edd vezetők először fej nálatukat a gyilk sok és szabotá-s-k tik azonban, hogy politikája felelős. ként rámutat arra átvette Palesztina száma ötvenezerrő országban. Ha tov dorlás, egy a zsid többségbe jutnak. Az arab lapok amikor Haj Amin főmufti a főkörm Wauchope megmt

A palesztinai arabok proklamálták a polgári ellenállást és az adófizetés megtagadását

Ben Gurion kijelentette, hogy a Jisuv fel van vértve az arab zavargók támadásai ellen, de komolyan tekinthetők a politikai veszedelmek. Tovább folyik a zsidó kolóniák felfegyverzése. Ujabb tüntetéseket rendeztek és újabb gyujtogatásokat követtek el az arabok. Nazaretben is náci-fészeket lepleztek le a hatóságok.

JERUZSÁLEM, május 15. Legújabb jelentés szerint a palesztinai arab szervezetek kimondták, hogy megtagadják a kormánnyal szemben polgári kötelezettségeiket és nem hajlandók adót fizetni. Ezt megelőzőleg Sir Arthur Wauchope fő-kormányzó magához hívatta az arab nemzeti tanács tagjait és javaslatot tett a zsidó bevándorlásra vonatkozó arab követeléseket illetően. Az arab vezetők öt órai tanácskozás után elhatározták, hogy elutasítják a fő-kormányzó javaslatát és meg- hirdetik a polgári ellenállást. A kormány ugyanakkor széleskörű óvintézkedéseket tett és kijelentette, hogy minden rendelkezésére álló eszközzel el fogja fojtani a legkisebb zavargási kísérletet. Jeruzsálemben katonai és rendőrszolgálatok cirkálnak és az ostromállapotot kiterjesztették a város új negyedeire is.

Az előzményekről alábbi részletes tudósításunk számol be.

A zsidó többségtől félnek az arabok

Jeruzsálem, május 15. Ahogy a Daily Telegraph jeruzsálemi tudósítója közli, a palesztinai arab vezetők már visszatáncolnának, de nem tudnak arról az utról, amelyen szabadjára eresztették a szenvedélyeket. Tovább kell menniök a sztrájkjal, a szélsőséges agitációval, mert különben minden tekintélyüket elvesztenék tömegeik előtt. A helyzet ilyen körülmények között továbbra is feszült. A fő-kormányzót nyilván magukra haragították az arab vezetők. Wauchope nyomatékosan óvta az arab vezetőket az események további szításától és közvetítésüket követelte a rend és a nyugalom helyreállítása érdekében. A fő-kormányzó családott, és most már az arab vezetők feje fölött jár el a büjtogatással szemben. Ezzel magyarázzák azt a rádió-beszédet, amelyet hétfőn este intézett a fő-kormányzó az ország lakosságához, amelyben bejelentette, hogy egyiptomi csapatokkal és tankokkal erősítette meg a palesztinai haderőket abból a célból, hogy a legkisebb zavargásnak, vagy megmozdulásnak a legenergiusabban elejét vegye és megvédje az országot a gyujtogatással és a szabotázzsal szemben. A fő-kormányzó bejelentette, hogy a zavargások kezdete óta mintegy hatszáz egyént vettek őrizetbe a hatóságok, majd szöszereint ezt mondta:

A törvényszegők egyszer és mindenkorra vegyék tudomásul, hogy a kormány e pillanattól kezdve el fog nyomni minden felkelési és törvényszegési kísérletet és sulyosan meg fogja büntetni a tetteseket. Mindenki biztos lehet affélől, hogy a kormány minden erejével meg fogja védeni a lakosok életét és vagyonát.

A fő-kormányzó haragját főleg azzal idézték magukra az arab vezetők, hogy a központi arab sztrájkbizottság — figyelmeztetése ellenére — agitátorokat küldött ki az ország különböző részeibe, akik felszólították az arabokat, hogy folytassák mindaddig a sztrájkot, amíg a kormány nem teljeíti az arab követeléseket a zsidó bevándorlás és földvásárlás beállítására és arab nemzeti kormány alakítására vonatkozólag.

Ujabb arab memorandum

Az arab vezetők újabb memorandum-mal próbálták enyhíteni helyzetüket a kormány előtt, mely memorandum annyiban különbözik az eddigiektől, hogy az arab vezetők először fejezik ki hivatalosan ajánlatukat a gyilkosságok és gyujtogatások és szabotázs-kísérletek fölött, kijelentik azonban, hogy mindezt a kormány politikája felelős. A memorandum egyébként rámutat arra, hogy amióta Anglia átvette Palesztina közigazgatását, a zsidók száma ötvenezerről négy-zázezerre nőtt az országban. Ha tovább tart a zsidó bevándorlás, úgy a zsidók már rövid időn belül többségbe jutnak.

Az arab lapok rámutatnak arra, hogy amikor Haj Amin el Huszeini jeruzsálemi főmufti a fő-kormányzónál volt utóijára, Wauchope megmutatta neki a londoni

gyarmatügyi hivatal egyik táviratának másolatát, amelyben a gyarmatügyi minisztérium kijelenti, hogy amennyiben az arab delegáció Londonba utazik, úgy hajlandó lesz a delegáció tagjaival a zsidó bevándorlás és földvásárlás kérdéséről is tárgyalni.

Ezzel szemben legújabb jelentés szerint kormányrésztől kijelentették, hogy

Sir Arthur Wauchope tekintet nélkül az arab vezetők ultimátumára, elfogadta a Jewish Agency által előterjesztett tervezetet a legközelebbi bevándorlási kvótára vonatkozólag és annak alapján rövidesen megállapítja a bevándorlási certifikátok számát, amelyeket az új félve fog kiutalni a Jewish Agencynek.

A Haarec című héber napilap jelentése szerint abban az esetben, ha az angol gyarmatügyi hivatal a palesztinai események miatt a zsidó bevándorlás korlátozását rendelné el, úgy a Jewish Agency a hágai nemzetközi döntőbíróshoz fog panaszszal fordulni.

M. L. Perlzweig, a londoni cionista exe-

„Külföldi hatalom támogatja az arabok sztrájkját“

Mose Smilanski, a Hitachdut Haikarim, a zsidó ültetvényesek szövetségének elnöke, lapjában, a „Bustenan“-ban kifejti, hogy meggyőződése szerint

az arabok sztrájkját külföldi hatalom támogatja.

Az arabok sem szervezettel, sem pénzügyileg nincsenek abban a helyzetben, hogy ilyen méretű sztrájkot hajtsanak végre és az ehhez szükséges fontok tizezreit tudják előteremteni. Smilanski hangsulyozza, hogy a sztrájk nem árt sem a kormánynak, sem a zsidóknak. Sőt, a zsidók fokozni fogják saját mezőgazdaságuk erősítését és függetleníteni fogják magukat az arab élelmiszer-termelésről. Maga a sztrájk egyáltalában nem veszélyes, veszélyesek azok az erőszakosságok, amelyek azt kísérik.

A palesztinai kormány folytatja katonai óvintézkedéseit az ország rendjének biztosítására. Miután Jaffában újabb tüntetéseket rendeztek az arab ifjúság és a rendőrség között, került sor a tüntetők és a rendőrség között, melynek során öt arab sulyosan megsebesült, május 11-én este a kormány újra életbe léptette az ostromállapotot Jaffában és rendőrileg elzárta a forgalmat Jaffa és Tel-Aviv között.

Tel-Avivban ezzel szemben teljesen normalizálódott az élet. A városban és a mintavásár területén nagy a forgalom és az élénkség. A tel-avivi strand elevenebb, mint valaha. Az utcákon, kávéházakban és klubokban a beszélgetések tárgya már nem is annyira a legutóbbi zavargások, mint inkább a politikai fejlemények és a népus látogatása képezik.

Weizmann bucsuszavai

Sir Arthur Wauchope fő-kormányzó Mose Shertok, a Jewish Agency ekzekutívje tagjának és Spicer, a palesztinai rendőrség főnökének kíséretében meglátogatta Haifa városát és az Emek Jezreel zsidó kolóniát, hogy megállapítsa az arabok által eszközölt gyujtogatások és egyéb pusztítások okozta károkat.

kutív politikai osztályának igazgatója, kijelentette a sajtónak, hogy a külföldi lapoknak azon híradata, mely szerint tárgyalások folynának a Jewish Agency és a fő-kormányzó között a zsidó bevándorlás esetleges korlátozásáról, nélkülöznek minden alapot.

A Jewish Agency sohasem fog hozzájárulni a zsidó bevándorlás korlátozásához, ellenkezőleg, minden erejével a zsidó bevándorlás fokozását és meggyorsítását fogja követelni.

A telavivi mintavásár keretében május 10-én „a kolonizáció napja“-ként impozáns ünnepséget rendeztek. Az ünnepség befejezésül nagy népgyűlést tartottak, amelynek főszónoka David Ben Gurion, a palesztinai munkásság vezére és a Jewish Agency ekzekutívjeének elnöke volt. Mintegy 15 ezer főnyi tömeg előtt beszélt Ben Gurion, aki többek között a következőket mondotta:

Nem félünk az arabok késeitől. Tümadásokra fel vagyunk vértve. A lényegesek a politikai kérdések. A cionizmus komoly veszedelmek előtt áll. Nem fogjuk hagyni, hogy disputáljanak azon kötelezettségek fölött, amelyeket nekünk az egész kultúrtilag színe előtt adtak. Minden ilyen kísérlet, a mi kemény és elhatározott „nem“-ünkbe fog ütközni. A cionista politika alapja továbbra is a mandatárius hatalommal való együttműködés marad. Céljaink elérésére azonban a jisuv és a zsidó nép harcolni fog nemcsak azért, hogy fenntartsa, hanem azért is, hogy szélesebbre építse a mi itteni politikánkat.

A népgyűlésen Ussiskin, a Zsidó Nemzeti Alap elnöke is felszólalt és hangsúlyozta, hogy a palesztinai zsidó pozíció alapja a bevándorlás és a föld.

Ujabb gyujtogatások.

Az arabok ugyanekkor újabb vandál tetteket követtek el. Zichron Jakob kolónián 130, Raanana kolónián 40 fát irtottak ki. A nabuluszi rendőrfőnök háza ellen bombamerényletet követtek el. Sebesülés nem történt, de az épületet megrongálták. Ugyancsak bombamerényletet követtek el egy tibériási zsidó üzlethelyiség ellen, ez azonban egyáltalán nem sikerült. Ben-Semen kolónia mellett egy zsidó autóbussz-tulajdonos garázsát

Egy francia rendőrtiszt lóvá tett egy egész német határőr-osztagot

Különös kaland a francia-német határon

Párizs, május 15. Néhány nappal ezelőtt a német-francia határon érdekes határincidens játszódott le. A francia rendőrség egyik gyakornoka a határmentén tartott szemlélt, amikor Wissenburg német határ- város közelében német katonai őrzőjárt kerítette be. A legközelebbi őrhelyre vitték ahol megkezdtek a kihallgatását.

A kihallgatás során a francia rendőrgyakornok meghallotta, hogy telefonon börtönt kértek a legközelebbi centrumban

POSTYÉNI KURA

A darji Park-szanas-tórium autorizált postyeni osztályában eredeti postyeni iszappal pompás gyógyeredmény érhető el. — (Rheuma, ischiás, nőbajok). Felvilágosítás: Telefon 346.

gyujtották fel és kétezer font kárt idéztek elő. Herzlija és Benjamina kolóniákon zsidó gabonaráktárakat gyujtottak fel. A rendőrség letartóztatott és négy-négy hónapra nehez börtönre ítélte 17 arabot, megmeztámadtak és megsebesítettek egy arab fuvarost, aki egy herzlijai zsidó ültetvényen dolgozott.

A fenti merényletekre való tekintettel az angol hatóságok fokozták a saaróni és emek jezreeli zsidó telepések felfegyverzését.

Ujabb fegyverraktárakat nyitottak meg és a fegyvereket a zsidó kolónisták között osztották szét. Tel-Aviv Jaffával határos elővárosaiiban is felfegyverezték a zsidókat.

Sir Arthur Wauchope fő-kormányzó május 12-én sürgős értekezletre hívta egybe a kerületi biztosokat. Az értekezlet során a fő-kormányzó kijelentette, hogy a katonai meg erősítések folytán az eddiginél nagyobb biztonság garantálja a kolóniák védelmét.

Min mondanak a jaffai arabok?

A Davar című napilap egyik munkatársa beszélgetést folytatott több jaffai arab notabilitással. Az egyik kijelentette, hogy a zavargások nem a jaffai arabok részéről indultak ki. Azok inkább szegénynek tekintik az eseményeket. A jaffai arabok előre figyelmeztették a zsidókat a készülő veszedelmre és házaikban rejtették el őket azoknak kitűrése után. Csak a felbérlet haurániak gyilkoltak. Egy másik notabilitás szerint az agitátorok azt mondták a lakosságnak, hogy elérkezett az alkalmas pillanat egy arab nemzeti kormány létesítésére és az angol hatóságok be fogják tiltani a zsidó bevándorlást és földvásárlást. Egyszeribe tömegesen támadtak fel „vezérek“, emberek, akkrról már mindenki megfélekedett. A lakosság produktív rétegei elkecserekedés nélkül a sztrájkmozgalmat és türelmetlenül várják annak befejezését.

Uj náci-fészek.

A párizsi Temps kairói jelentése szerint az egyiptomi közvéleményben nagy feltűnést keltett dr. Paul Zubeck és Margarete Tömann náciagitátorok Tel-Avivban történt letartóztatása és a lap értesülése szerint

Nazaretben újabb hitlerista propaganda-fészeket találtak, amelynek az a rendeltetése, hogy sztrájkra és zavargásokra uszítsa az arabokat.

Jeruzsálemi jelentés szerint az arab vezetők elhatározták, hogy agitációjukat kiterjesztik a szomszéd országokra is. A palesztinai arabok nemzeti tanácsa agitátorokat küldött Szíriába, Marokkóba és Irakba, hogy ezekben az országokban is propagálják a palesztinai arabok követelését és tüntetéseket szervezzenek meg a zsidó nemzeti ellen.

Az utóbbi napokban a palesztinai rendőrség sok hauráni arabot toloncolt ki Jeruzsálemből.

Bombamerényletek.

Jeruzsálem, május 15. Haifaiban bombamerényletet követtek el Hasszan Bej Sukri arab polgármester háza ellen. Sebesülés nem történt, az ablakok azonban összetörték. A haifai rendőrség egyik állomására is bombát dobtak, de a merénylet itt sem sikerült. Három arabot letartóztattak.

a számára. Erre nagy ugrással átvette magát az íróasztalon, feldöntött egy írógépet és a szobából kimenekülve, a német határrendőrökre zárta a szoba ajtaját. Ezután versenyfutás kezdődött a német vámőrök és a francia rendőrtiszt között, amelynek azonban a francia lett a győztese, aki tuljutott a határvonalon. A dolognak diplomáciai uton lesz folytatása, mert a francia fiatalembernek összes iratai a határon túl maradtak.

Bernard Shaw és a leszerelés

„Hajlandó vagyok 100 millió fontot adni jótékony célra, ha akad még 12 ember, aki ugyanazt megteszi”

London, május 15. Ismeretes, hogy Bernard Shaw nemrég világhírű lett. A költő-filozófus, aki rövidesen 80-ik életévét tölti be, fiatalosan és derűsen tért vissza hosszú utjáról és a következő nyilatkozatot adta egy újságnak:

— Mig távol Európától, és messzi vidékeket jártam be, még egy profécia bejelenséget. A világ államférfiai újra elhatározták, hogy elítélik a háborút és hogy a világ legborzalmasabb csapásának minősítsék. Igazuk van. És elhatározták, hogy leszerelnek, ha a többiek is le akarják szerelni. Emlékszik arra a felhívásomra, amit a világ filantropjainhoz intéztem? Megismétlem ma is:

hajlandó vagyok 100 millió fontot adni jótékony célra, ha akad még 12 ember, aki ugyanazt megteszi.

Tessék elhinni, hogy nem kockáztatnék ezzel semmit és nem is veszteném el nehezen szerzett pénzem még akkor is, ha megvolna. Pontosan ennyi a kockázata annak az országnak is, amely azt állítja, hogy leszerel, ha a többi államok is leszerelnek.

— Vajjon megváltozott-e valamely a leszerelés kérdésében amióta elutaztam Európából? Frakkos és cilinderes urak meg vannak elégedve és nagyon lelkesek, amikor rájönnek, hogy egy és ugyanazt akarják. És mi az, amit akarnak? Ime: A jövőben Franciaország kötelezi magát, épp úgy, mint Németország, hogy nem lővöldöznek egymásra, csak 16 kilométeres srapnellal, az eddigi 20 kilométeres srapnell helyett. Óriási haladás, nem? Részemről azt szeretném, hogy a legnagyobb fegyverrel lőjjenek rám, hogy a robbanás a lövésre irányítsa az egész világ figyelmét. Meg kell akadályoznunk az új háborút, de ehhez cselekedetek, nem pedig zöld asztalnál való tárgyalások kellene.

— A béke jelképezi a háborúval vesze-

lyezett emberek felszabadulását. A béke áldása lehet az emberiségnek, de ugyanolyan mértékben káros is lehet arra a nemzedékre, mely nem tudja azt felhasználni produktív munkára. A tömegek lebecsülik a béke értékét. Mig a háborúban kényszerítik, hogy résztvegyen az eseményekben, békében elmenekülnek a kötelesség teljesítés elől. Ezt a dolgot meg kell akadályozni.

— Most papíron, béke van, mintahogyan papíron nincs is háború. Miért is vitatkozunk ilyen körülmények között háborúról? A spekuláns kizsákmányolja a tömegek békevágását és kegyetlenül csap le, nem fél, hogy hasonlóval fog rá válaszolni. De ahelyett, hogy effélékről beszélgetnénk, essék néhány szó Charlie Chaplinról. Találkoztam vele Honoluluban és nagyon jókedvű volt. Együtt sétáltunk és megbámultuk a város nevezetességeit. Elfelejtkezünk Európáról. Gondolataim ezután Új-Zéland felé szálltak, a kultúra igazi országa felé, ahol az „európai civilizációval” ellentétben az embereknek van idejük olvasni, futbalozni és krikketezni. Ott nem érzem annak szükségét, hogy a világot meg kell váltani. A világ megváltása az új földrészekről fog jönni, amelyek kívül esnek a mi gondolkodásunk köréből. Még vakok vagyunk, de eljön a pillanat, amikor váratlanul a szemünk előtt áll a nagy változás.

— Vajjon gondolt-e rá valaki, hogy menedék helyet kellene biztosítani az emberiség számára? Helyet, ahol az embereket nem üldöznék az éhség, az egyéb gondok és a háború? A madarak és a többi állatok megtalálják ezt a menedéket a természetben. Nem lehetne vajjon egy nagy parkot teremteni a menekülő emberek számára? Ezeket mondta Bernard Shaw. Lehet rajtuk elmélni. A költő-filozófus pénapján naiv is lehet...

flókjaik közötti viszonylatban is, holott a kereskedelmi törvény értelmezése szerint a bizományi megállapodást kötő felek definíciója természetesen erre nem terjed ki. Bizományi adósnak ugyanis a törvény szerint az tekinthető, aki a bizományi hitelezőtől kapott árut az ügyfeleinek, vevőinek a saját nevében és a saját felelősségére adja

el. A gyári lerakatok és eladási fiókok ezzel szemben az illető gyár és ennek vevői között egyszerű adminisztrációs eladási szervezetet képviselnek, amelyek eladásait az illető gyár nevében és felelősségére eszközölik. Az Ugir végül az április elsejével életbe léptetett új vexatörikus intézkedések azonnali visszavonását követeli.

A taxa ad valorem beszédésére és ellenőrzésére a CFR szerződést köt a városokkal

A CFR eddig nem nyújtott segítséget a városoknak a taxa ad valorem beszédésére. Most a vezérigazgatóság megállapodást tervezett dolgozott ki, mely szerint az egyes városokkal külön-külön megállapodást köt a taxa ad valorem beszédésére és ellenőrzésére

névze a vasuton érkező áruknál. A megállapodás nemcsak az illeték beszédésének módjára vonatkozik, hanem kiterjed annak az ellenőrzésére is, hogy a CFR áruszállítmányokat az illeték lefizetése nélkül ne lehessen a városok területére beszállítani.

A lei folytonos javulásáról és a fekete tőzsde szétbomlásáról nyilatkozott Bécsben Constantinescu bankormányzó

„Megtisztítottuk a belföldet az üzerektől”

Bécs, május 15. A nemzetközi fizetések bankja most tartja évi közgyűlését Svájcban (Bázelben), ahová Constantinescu, a Banca Nationala kormányzója is elutazott. Bécsben kiszállt és a pályaudvaron reá várakozó újságíróknak nyilatkozott Románia pénzügyi viszonyairól.

— Nem szoktam beszélni — mondta a kormányzó — mert a tettek embere vagyok, de mivel önök nagy érdeklődést tanúsítanak országunk iránt, nyilatkozom. Románia pénzügyeiről beszélek és tárgyilagosan állapítom meg, hogy a helyes kormányzás következtében állami költségvetésünk kiegyensúlyozódott. A hitel iránti bizalom helyreállt és a bankokban megkezdődött a tőkegyűjtés. A Banca Nationala mindent elkövet a hitel élénkítésére. — Mint ismeretes, pénzünk értéke folyton nemcsak szilárd, hanem emelkedik is.

Sikerült megtisztítani pénzügyeinket az üzerektől, akik a fekete tőzsdén igyekeztek a lejt tönkretenni, csak hogy maguknak csalárd uton nagy vagyont szerezzenek. Nagy az örömmünk, hogy a fekete tőzsde teljes bomlásnak indult és a lej élet-erőssé vált. A Banca Nationala sikerrel vívta meg a harcot. 1935 október 1-én a lej annyira ellanyhult, hogy egy francia frank 15 lejbe került, ma pedig 10 lej, tehát pénzünk 50 százalékkal javult. Azonban még tovább is javulni fog, ha a gazdasági helyzet kedvező marad — mondta Constantinescu.

A bankormányzó végül dicsérrel nyilatkozott a Nemzetközi Fizetések Bankjáról; ez az egyedüli nemzetközi intézmény, amely a népek jólétére törekszik és békés szellemet honosít meg egész Európában.

A CFR timisoarei igazgatósága árlejtsést tartott 2800 vagon búkkizifá beszerzésére. A CFR igazgatósága még a múlt hó 28-án árlejtsést tartott 2800 vagon prima búkkhasab tűzifa beszerzésére. Ennek az árlejtsének az eredményeiről most veszünk hírt. A versenytárgyalás eredménye igazolta a szakma azon nézetét, hogy a CAPS, az ország legnagyobb tűzifatermelő üzemé, nem rendelkezik jelentősebb diszponibilis készletekkel, mert míg az előző években rendszerint egymaga ajánlotta fel az egész mennyiséget, vagy legalább is annak legnagyobb részét, ezúttal a kiirt 2800 vagonnak csak 7 százaléka, összesen 200 vagonra tett szállítási ajánlatot. Bizakodó hangulatot teremtett a szakmában az árlejtsé azon másik meglepetése is, hogy míg máskor a nagy mennyiségre való tekintettel a felajánlott árak a napiárak alatt maradtak 10—15 százalékkal, addig most a legtöbb ár megközelítette, sőt több esetben el is hagyta a napiárakat. Az árlejtsé résztvevő cégek egyébként timisoarei paritásra átszámítva, rendes fuvardíj mellett a következő árakon tettek szállítási ajánlatot: Nagy Farkas, Arad 4650, Lomási Erdőipar R. T. 4650, Mundus, Borlo-Armenisi Faipar 4700, Muresul, Arad 4950, Eisler Sándor, Timisoara 5100, Flamm Róbert, Arad 4850, Grünstein Sámuel és Fia, Oradea 4520, Grosz József Faipari R. T., Arad 4475, Mairovitz M. és Fia Faipari R. T., Arad 4550, Milovai Erdőipar R. T. 4450, S. A. pt. Comertul de Lemne din Arad 4750, C. A. P. S. 4500, Terogvai Faipar 5050, Mercur Cooperativa 5050.

Mircea szenátor ünneplése. Abból az alkalomból, hogy most töltötte be hetvenedik életévét, meleg és bensőségteljes ünneplésben részesítették Mircea szenátort a cluji ipari és kereskedelmi érdekképviseletek. A kereskedelmi és iparkamara csütörtök délután diszgyűlést tartott az ünnepelt tiszteletére, amelyen Comsa Jonel szenátor a kamara képviseletében, dr. Farkas Mózes vezérigazgató a gyáripár nevében, dr. Borboly István a kereskedelem nevében üdvözölte Mircea mérnököt, Dr. Muica iparkamarai főtitkár a tisztviselői kar ragaszkodását tolmácsolta. Mircea szenátor válaszbeszédében kihangsúlyozni kívánta azt a meggyőződését, hogy a gazdasági élet nem tűri a többségi és kisebbségi nemzethez való tartozás alapján történő megkülönböztetéseket. A

diszgyűlést bankett zárta be, amelyen Comsa szenátor, Besa Eugen igazgató, Romanovici Grigore főtitkár és dr. Jacob Adrian, a cluji Sfatul Negustoresc alelnöke tartottak pohárköszöntőt.

— Személyzete hatalmába kerített egy angol gőzöst. Londonból jelentik: Ezelőtt egy hónappal Grimsby kikötőjéből eltűnt a Giralpat hajó. Hír szerint a hajó személyzete hatalmába kerítette a gőzöst és most az ő felelősségükre közlekedik. Tengerészeti körökben felmerült annak lehetősége, hogy a Giralpatot „kalózhajónak” nyilvánítsák, amire majd egy század óta nem volt példa.

— Economia menetgyiroda Cluj, P. Unirii 23. bel- és külföldi repülő és vonat jegyek, utazási igazolványok.

— Anyák napja és a chaluc-hét Sft-Gheorghen. Szerdán este a sft-gheorgheni hitközség tanácstermében gyűlt össze a helybeli zsidóság előkelősége, hogy a Wizo és Keren Kajemeth rendezésében Anyák napjának és a chalucok-hetének jegyében megtartott kulturális előadáson részt vegyen. Montag Imrené, a Wizo agilis elnöknőjének irányításával a kibocsájtott levelezőlaponból befolyt jelentékeny összeggel járult hozzá az országépítési munkájához. Dr. Pollák Béláné méltatta az Anyák napjának jelentőségét, példaképpen állítva a bibliai Sárát és Ráchelt. A chalucok hetének, a chaluc-mozgalomnak és chalucmunkának jelentőségét Fejér Lajos tartalmas előadásában vázolta, kihangsúlyozva, hogy különösen ma van nagy szükség ennek a mozgalomnak támogatására és az Erdélyi hachsara telepelemek felállítására. A jelen voltak mindkét előadót lelkesen ünnepelték. A felemelő ünnepség a Hatikvah eléneklésével ért véget. (F. L.)

MUNKAS MOZGÓ MÜSORA:

Szombaton és vasárnap 3, 6 és 9: I. Blood kapitány, a halálfejes lobogó. A szezon legnagyobb filmje. Főszerepekben: Errol Flynn és Olivia Havialnd. II. A mumiátika. Charlie Chan. Warner Oland, Patt Paterson és Rita Comini. Helyárak: 10 és 12 lej.

KÖZGAZDASÁG

Az utazók által felvett megrendelések után is le kell róni az 1.4 százalékos szerződés-illetéket

A gyáripárosok tiltakozása az újabb illetékek értelmezése ellen

Az Ugir adóügyi szakbizottsága most tanulmányozza azokat a lépéseket, amelyeket a bélyegtvörvény módosítása és az új fogyasztási illetékek életbeléptetéséről szóló törvény alapján kivetett illetékek túlzott alkalmazása ellen tenni kíván. A gyáripárosok szövetségének ez ügyben elkészített memoranduma feltárja azt a lehetetlen helyzetet, amelybe az ipar és kereskedelem az új taxákkal kapcsolatban jutott.

Ismeretes, hogy a bélyegtvörvény módosítása kifejezetten úgy intézkedik, hogy a szóbeli szerződések, megállapodások és egyezmények éppúgy 1.4 százalékos illetékkötelezettség alá esnek, mint az írásbeliek. Ennek a törvényes rendelkezésnek az alapján a pénzügyminisztérium felszólította az alája rendelt közegeket, hogy a törvényt szigorúan alkalmazzák és főleg arra hívta fel a pénzügyigazgatóságok figyelmét, hogy az ingatlanépítkezésekre vonatkozó szerződéseket, illetve szóbeli megállapodásokat őrizték ellen és követeljük az illeték lerovását. Arra

azonban senki sem gondolt, hogy ennek az illetékek az alkalmazását a hétköznapi élet legmegszokottabb ügyleteire is alkalmazni kívánja majd a kormány, arra hivatkozva, hogy ezek az ügyletek két fél közötti megállapodást tesznek szükségessé és így szóbeli szerződés jellegével bírnak.

Az Ugir memoranduma szerint ugyanis a pénzügyi közegek a minisztérium utasítására úgy értelmezik a szerződés-illeték alkalmazását, hogy mindennemű előzetes és ideiglenes megrendelések alapuló áruladás, tekintet nélkül arra, hogy szóban vagy írásban történt, adóköteles, sőt a pénzügyminisztériumnak kifejezetten az az álláspontja, hogy a vállalatok, kereskedések és ipari üzemek utazói által kiállított megrendelési jegyzékek után is le kell róni az 1.4 százalékos szerződés-illetéket, még akkor is, ha a felvett megrendelést nem fogják végrehajtani, akceptálni és teljesíteni. Az ilyenképpen értelmezett bélyegilleték eképpen egy újabb forgalmi adó jellegével és megterhelésével bír, noha ezekben az esetekben csak arról lehetne szó, hogy a proporcionális számlabélyegilleték lefizetésére kötelezzék a végleges számlák kiállítása alkalmával a vállalatokat. Ezzel szemben a vállalatok által eszközölt összes árumegrendelések után előbb le kell fizetni az 1.4 százalékos szerződési illetéket, majd a végleges számlák kiállítása alkalmával a számlabélyegilletéket.

Hasonló súlyos panaszra a vállalatoknak, főleg az ipari üzemeknek a pénzügyi hatóságok ama magatartása, amiképpen a bizományi szerződések után fizetendő 2 százalékos proporcionális illetéket értelmezik. Számos esetben ugyanis ezt az illetéket megkövetelik a gyárak és képviseleteik, illetve

SZERKESZTŐI ÜZENETEK

F. L., Sft-Gheorghie Brasovból sajnos, semmi hírt sem kaptunk. A kérdezettnek külön is írunk — eredmény nélkül. Nem ártana, ha Ön is érintkezésbe lépne és az ügyek vitelet szorgalmazná. A beküldött hír lejött. tód.

Összel Genfben a zsidó visele

mondotta dr. Na világkongress

(Prága, május 11. A Jewish Agency ne zsidó világkongressz nak elnöke, aki az gépen beutazta Eur márt, ahol a zsidó folytatott tárgyalás reszus előkészíté Bécsben és Prágában. A kongresszus szükség ken kommentálják tát, melyből az a jük ki:

— Nekünk zsidó szágban kisebbsége érdeklünk, sőt csak a béke és nyugodt vagy gazdasági m rendíti meg kisebb desre, amelyet Ber az, akinek érdeke tása? nem az a f ben kiállított kor ez: „a zsidók soha

— A háborus i maszkodott a zsidó amerikai zsidóság ezekkel a pillérek főnyí orosz zsidós forgácsolódott. Or belleg nagy zsidó glig biztosítottak kapcsolata nincs a geivel. Az ifjuság zásoktól és már 1 az utolsó kontakt hatmillió főnyí zsi millió maradt Len dóság, melynek p ron léteznek, és g áll, mint kultúra mításba. Ha a le bókodunk egyen ez az embertömeg magában a lelkie a mindennapi szá. És a zsidó szívós ezek az emberek ilyen atmoszfér ifjuság fizikai de ahol a zsidók sor megállapítást ny ifjuság 45 száza darab kenyér nél kal jobb a helyz széd országokban harcot ezen kor konzekvensen üz sításának polit hogy Lengyelorsz ták, Romániában a mai kormány

— A másik p mely ha számsz nagy kulturális zsidóság előkelősége, hogy a Wizo és Keren Kajemeth rendezésében Anyák napjának és a chalucok-hetének jegyében megtartott kulturális előadáson részt vegyen. Montag Imrené, a Wizo agilis elnöknőjének irányításával a kibocsájtott levelezőlaponból befolyt jelentékeny összeggel járult hozzá az országépítési munkájához. Dr. Pollák Béláné méltatta az Anyák napjának jelentőségét, példaképpen állítva a bibliai Sárát és Ráchelt. A chalucok hetének, a chaluc-mozgalomnak és chalucmunkának jelentőségét Fejér Lajos tartalmas előadásában vázolta, kihangsúlyozva, hogy különösen ma van nagy szükség ennek a mozgalomnak támogatására és az Erdélyi hachsara telepelemek felállítására. A jelen voltak mindkét előadót lelkesen ünnepelték. A felemelő ünnepség a Hatikvah eléneklésével ért véget. (F. L.)

— Ez a józan tének. A zsidó s a világhízzel mulik el ez a desre mutat és gyan alakulhat des mellett.

A legkedvezőbb hogy a hataln rura kerülne s

Ebben az esetbe erőfeszítést meg kérdés, mint a kérdés, megoldá

SPORT

Megnagyobbított tribün és ünnepélyes külsőségek várják Clujra a Hungáriát

Cluj, május 15. (Az Uj Kelet tud.) A Hungária jövőheti kettős cluji vendégszerelését az eseménynek megfelelő széleskörű intézkedések előzik meg. Minthogy a magyar bajnokságot cluji mérkőzései immár véglegesek, azokat a román labdarúgószövetség is engedélyezte, sőt az állambiztonsági hatóságok engedélye is meg van már, a cluji előkészítő bizottság serényen dolgozik a kettős sportesemény előkészítésén.

Mindenesetre is a méltán mutatkozó érdeklődésre elhatározták, hogy a sporttelep tribünje mellé két oldalt pótribünöket állítanak fel. Ilyenformán az eddigi 1030 tribünülést mellett a két pótribünön újabb 1000 nézőre improvizálnak ülőhelyet. Ezenkívül kiszélesítik a fedettállóhely területét is, hogy ez is nagyobb nézőszám befogadására legyen alkalmas. Külön ülőhelyeket rendeznek el a pálya szélén is, úgyhogy a cluji sporttelep a helyi és vidéki sportszerető közönség legszélesebb kereteit tudja magába foglalni.

A Hungária cluji mérkőzéseivel kapcsolatosan a rendezőség, amelynek élén Buteanu Aurel dr az Universtatea és Moldovan Pilu dr a Victoria részéről állanak, elhatározta, hogy az érkező Hungáriát az állomáson a lehető legünnepélyesebb külsőségek között fogadják. A pályát díszesen fel fogják lobofozni, a mérkőzés kezdetekor pedig a labdát, amellyel játszani fognak, repülőgépről fogják a pályára bocsátani.

Tekintettel a széleskörű érdeklődésre, a Hungária-mérkőzések jegyeit elővételben lehet megvásárolni, amelyek ilyenképpen lényegesen olcsóbbak. A tumultus elkerülése végett ajánlatos a jegyeket elővételben megvásárolni. A jegyek különben utánozhatatlan perforációval lesznek ellátva, bár a jegyellenőrzés előzetes szigorú minden rendelkezést lehetővé tesz.

Hogy a Hungária mennyire ambicionálja cluji mérkőzéseit, bizonyítja, hogy legjobb felállásban érkezik Clujra. A magyar bajnokságot a következő játékoskerettel érkeznek:

Kapusok: Szabó és Ujvári.
Hátvédek: Mándi, Kiss, Biró.
Fedezők: Sebes, Turay, Dudás, Egri.
Csatárok: Sas, Müller, Kardos, Cseh, Titkos, Szabó III.

A vendégcsapatban tehát tiz magyar és egy osztrák válogatott szerepel. Ez mindenél jobban igazolja a rendkívüli érdeklődést, amely a Hungária cluji mérkőzéseit iránt megnyilvánul.

Vasárnapra Bucurestibe ülésre hívták egybe a Romániai Makkabi Végrehajtóbizottságát

Cluj, május 15. (Az Uj Kelet tud.) Mint azt tegnapi számunkban röviden jelentettük, a Romániai Makkabi Szövetség Végrehajtóbizottságát május 17-ére, vasárnapra Bucurestibe ülésre hívták össze. A romániai Makkabi-ekzekutív ülésének napirendjén ezáltal igen fontos kérdések szerepelnek, mint: az ideai országos Makkabi-versenyek helyszínének kijelölése, az országos kongresszus helyének megállapítása, az OETR-kérdés (román testnevelési törvény), nyári táborozás, stb., stb. A végrehajtóbizottság ülésének napirendje különben a következő:

1. Az országos Makkabi-versenyek.
2. A Romániai Makkabi Szövetség évi kongresszusa.
3. OETR.
4. Hachsara-aliija kérdés.
5. Nyári táborozás.
6. Kfar Hamakkabi.
7. Sajtókérdés.
8. Költésérvetés.
9. Különfélék.

Az ülésen, amely reggel 9 órákor kezdődik Weinberg-Verea, a Romániai Makkabi Szövetség elnökének irodájában, az erdélyi Makkabi kerületet Salamon Ignác dr és Weisz Ignác képviselik.

Romániai Makkabi — lengyelországi Makkabi válogatott asztaliteniszverseny Varsóban? A lengyelországi Makkabi azzal a kérelemmel kereste meg a Világszervezet sporttechnikai központját, hasson oda, hogy a romániai Makkabi asztaliteniszválogatottja egy mérkőzésre Varsóba utazzon. A Világszervezet a kérést továbbította a romániai központhoz, amely a közeli napokban dönt. Minden valószínűség szerint a mérkőzés létrejön.

A nemzetközi mérkőzések egész sorát engedélyezte a labdarúgószövetség. Bucurestiből jelentik: A labdarúgószövetség legutóbbi

ülésén a következő nemzetközi mérkőzéseket engedélyezte: Május 21 és 24-én Hungária Clujon, május 21-én NAC—Bocskai Oradean, június 1 és 3-án FC Liverpool a Venus-szal, augusztus 15, 16 és 18-án esti mérkőzés a Venus részére a Hungária, Sparta (Prága), vagy az Austriaival, június 13 és 14-re a bucaresti CFR részére a Hungáriával, augusztus 13, 15 és 16-án a CFR részére a Ferencvárossal, augusztus 22, 23 és 25-én a Juventus részére a bécsi Admirával.

Felfüggesztették Seliceanuf. Bucurestiből

jelentik: A központi bíróbizottság legutóbbi ülésén Seliceanu Gligort, az ismert cluji futballbíró felfüggesztette. A felfüggesztésre formai mulasztások adtak okot.

A B) divíziós pályákat is be kell keríteni. Tudósítónk jelenti: A labdarúgószövetség tanácsa legutóbb elhatározta, hogy az összes azon pályákat, amelyeken B) divíziós mérkőzéseket játszanak, augusztus 1-ig drótkerítéssel be kell keríteni.

A Nemzeti Bajnokságban vasárnap egyetlen mérkőzés lesz Oradean a Crisana és Gloria között. A mérkőzésnek a Crisana szempontjából igen nagy jelentősége van, bár győzelme esetén az Universtatea kerül igen kedvezőtlen helyzetbe. A papírforma szerint nagy küzdelemben a Crisana — győzhet.

A Haggibbor ifjúsági futbalcsapata vasárnap reggel 9 órákor a Romania ifjúságival bajnoki mérkőzést, a törpe-együttes délután 5 órai kezdettel az U törpecsapatával játszik barátságos mérkőzést. A vezetőség kéri a játékosait a mérkőzések előtt az öltözőben pontosan megjelenni.

A magyar labdarúgószövetségben vasárnap a következő mérkőzéseket játszik: Ferencváros—Attila, Ujpest—Szeged, Budai 11.—Phobus, III. ker. FC—Kispest, Bocskai—Hungária Debrecenben, Budafok—Er. Sz., SBTC—Törökvis Salgótarjánban.

Uj rendszer a Haggibbor teniszpályáin. A Haggibbor Calea Marechal Foch 117 alatti teniszpályán a folyó évre órábérrel is lehet kötni játéksídi időt s így azok is hozzájárulhatnak ezen nemes sporthoz, akik elfoglaltságaik miatt egész szezonra nem akarták magukat lekötöni. Előjegyezni fix időre párnappal előbb a pályafelügyelőnél lehet. Természetesen beiratkozni egész szezonra is lehet, mert még van néhány hely üresen. Gyermek és ifjúsági játékosok kedvezményt élveznek s velük a vezetőség külön is foglalkozik. Edző is áll rendelkezésre a közismerten kitünő pedagógus, Mózes mester személyében.

SZÍNHÁZ-FILM

A színház bucsuelőadásai

Jövő szerdán kezdődő tárgumuresi turnéja előtt már csak néhány előadást tart a színház. Minden este 9 órákor Zilahy Lajos óriási sikerül vigjátéka, az Urilány kerül színpadra, amely a színházi évek talán legmulatságosabb és legértékesebb ujdonsága.

Szombat délután 6 órákor először adják ol-

csó helyárrakkal Kálmán Imre most felújított Tatarjárását, vasárnap délután 3-kor pedig Lehár Ferenc örökszép operettjét, az Évát.

Vasárnap délután 6 órákor utoljára kerül színpadra Ábrahám Pál operettujdonsága, a Mese a Grand Hotelben.

HETI MŰSOR:

Szombat d. u. 6: Tatarjárás. (Olcsó helyárrakkal.)
este 9: URILÁNY (Másodszor.)
Vasárnap d. u. 3: EVA (Az operett első olcsó helyárras előadása.)
d. u. 6: MESE A GRAND HOTELBEN.
este 9: URILÁNY (Harmadszor.)
Hétfő 9: URILÁNY (Negyedszer.)
Kedd 9: URILÁNY. (Ötödször. A társulat bucsuelőadása körutja előtt.)

ROYAL MOZGÓ MŰSORA:

Még rövid ideig. Világsiker! Szenzáció! Ali Baba és a 40 rabló. Anna May Wong és Fritz Kortner minden képzeletet felülmúló szépségű filmsodája. Olcsó 15 és 20 lejes helyárrak. Műsor előtt Uj Világhíradó.

OPERA MOZGÓ MŰSORA:

Szerda, csütörtök, péntek, szombat, vasárnap: Stan és Bran a rendőrség szolgálatában. A kacagás főmestereinek rendkívüli vigjátéka. Műsor előtt: Világhíradó, színes kabaré. Helyárrak: 10 és 20 lej. Előadások: 3, 5, 7 és 9 órákor.

EDISON MOZGÓ MŰSORA:

3 filmsoda román és magyar feliratokkal: I. Csókol Veronika. Operett. Gaál Fran-

ciska, P. Hörbiger, Otto Walbourg. II. Panama csatorna titka. Kalandfilm. Ketty Galian-nal. III. Szerem a picadorok országában. Nevetőhullám. Megszokott helyárrak: 9+2 és 13+2 lej. Kezdeté 3, 6, 9.

RÁDIÓ MŰSOR

Szombat, május 16.

Bucuresti. 6: Katonazene. 7.15: Mozart lemezek. 8.20: Bojenescu énekes dalestje. 9.15: Szimfónikus hangverseny. 10.45: Vendéglői zene.
Budapest. 7.45: Torna, utána hanglemezek. 11: Hírek. 12.15: Rádióüzenetek a Nemzetközi Vásárról. 1.05: Halász Fischer Anni hegedül. 7.40: Szalonzene. 11: Budapesti Hangverseny Zenekar. 12.30: Cigányzene.
Bécs. 11.15: Hegedűszó. 12.10: Fuvószene. Belgrád. 5.20: Rádiózenekar. 11.20: Vendéglői zene.
Brüsszel. 7.15: Szalonzene. 9: Szimfónikus hangverseny.
Droitwich. 8.45: Rádiózenekar. 12.40: Táncczene.
Kalandborg. 9.10: Indian dalok lemezek. 11: Rádiózenekar.
Milánó. 9.40: A páviai daleylet hangversenye.

Poste Parisien. 9.15: Könnyű zene. Prága. 10: Filharmónikus hangverseny. Radio Paris. 9.30: Közvetítés az Operából. Regional. 8.20: Táncczene. Toulouse. 8.40: Hangverseny. 12.15: Katalnai indulók.
Varsó. 4.30: Szalonégyes. 6: Szopránhegedű és zongoraszó. Zágráb. 6.25: Rádiózenekar. 9: Hangverseny.

APRÓ HIRDETÉSEK

Hegyzet. Készítsd el egy 4 lej. vasárnapi betűvel 4 lej. Legnagyobb apróhirdetés 20 lej. Aláírtakörösöknek 80 mázárák kedvezmény. Apróhirdetések díja előre fizetendő. Jeltetés levelet csak úgy továbbítunk, ha portóbélyeg mellékelve van.

Házasságokat biztos eredményre közvetítő a széleskörű összeköttetéssel rendelkező „MIREA” iroda Cluj, Regele Ferdinand 116.

Könyvautorok a legmodernebb kivitelben a legdivatosabb színekben, nagyon olcsón kaphatják a Str. Gh. Baritiu 10. szám alatti asztalosműhelyben.

Megbízható, szorgalmas ember irodaszolgái, vagy más megfelelő állást keres. Cim a kiadóban.

Olcsó villatelkek a Taiatura Turcului (Törökvágyásban) eladók. Értekezni vasárnap 2-4-ig a helyszínen, vagy bármikor Dr. Krausk Imre ügyvédnél, Strada Reg. Maria 6.

Die Keren Hajisuv Centrale für Rumänien mit dem Sitze in Medias sucht einen befähigten Sekretär. Hebräische, deutsche, rumänische und ungarische Sprachkenntnisse in Wort und Schrift erforderlich. Er kommen ausschliesslich politisch geschulte, organisatorisch befähigte Kräfte in Frage. Lichtbildofferte nebst Angabe bisheriger Tätigkeiten werden auf nachstehende Adresse erbeten.

Benjamin Citrov, Medias.

Ritka alkalom! Brasov legforgalmasabb helyén kitünően felszerelt békebeli előkelő bazarizlet sürgösen átadó. Ajánlatokat „900.000 lej készpénz” jeligen kiadóhivatallunk továbbít.

200.000 lej tőkével rendelkező két kereskedő-könyvelő állást, képviselést, vagy más elhelyezkedést keres. Cim: Nagyfalud, Cluj, Traian 39.

Kiadó azonnalra üzlethelyiségek P. M. Viteazul 30 alatt alkalmas vendéglő, liszt, termény, korcsma és műhelyek részére.

Kapualatti egyszoba-fürdőszobás garzon lakás kiadó. Memorandului 9.

Kiadó 2 szoba, konyha, fürdőszoba Str. Iorga 5 szám alatt.

Borügynököt keres üvebesbor eladására E. Abramovici, F. David 18.

Utazók figyelmébe!

Megnyit az első vegetáriánus ort. kőcső konyha, cukrászattal egybekötve, ahol reggel és uzsonnakávé friss tejes süteménnyel általában kapható. Adlerné és Neumann Eta. Str. Neculcea 4. (ABC-vel szemben) az udvarban.

A hatalmas sikerrel futó film májusi programja:

SEINI május 16—17-én.

BAIA-MARE május 19-én.

CAREI május 20-án.

MARGHITA május 23—24-én.

VALEA LUI MIHAI május 25-én.

SIGHET május 28—31-én az „Astra”-moziban.

HÍR

— Miért nem vett 10-i ünnepeken. Bucurestius 10-i ünnepegekről Gyula is meghívást kaptak a fővárosba, majd vissza Badacimbe. Ilasievici udvari mars tet mondott a meghív hogy a paradén nem.

— Tíz ház égett le Bucurestiből jelentik: (Muscuel megye) elmu szél által támogatott házra csaptak át. A tűzörsegek kivonulása vész az egész község.

— Junius 28-án les szeszusa. Bucurestiből szerint a liberális pártianu hozzájárulása.

— Bucuresti—Lone 10-ig. Bucurestiből jöttel Bucurestinek jartain a forgalomnak most uj közvetlen Prágán és A. A reggel 8-kor Bucurest 10 órákor már az ar.

— Spanyol újságírók délelőtt Clujra spanyol képviselő és számos egyetemi tanár spanyol vendéget meglátogatja a város pedig előadást tart a.

— Sülyedőben van a Washingtonból hajótól segélykérő jelyek szerint a gözös tóban sülyedőben van mentőcsónakokba.

— Agy- és szívérédeknek megbecsülhet anyhe természetes. szálattal, hogy a tápó letesen levezeti és a kődését biztosan előják.

— Meg kell változ Satmarról jelentik: satmarmegyei prefek rendeletet küldött. „Szamos” című lap arendelte, hogy a „lapféje, mert — föl a „Szamos” szót málhatják. A napla régiebb magyarnyelvű curesstiben a prefek latosan és a helygyügyi államtitkár alá hagyta a „Szamos” lyezte azt, hogy a cím alatt jelenjék a most újabb rendelő prefektustól, aki hogy a legfelsőbb kvánják, utasította a toztassa meg május az esetre, ha ezt vinné vége, kilátás fektura nem cenzur beállítását eredmény állitva, a „Szamos” május 15-től megvédegy egyik legregb a naptól kezdve. nik meg, vagyis fe kiadó Rt. elnevezés nak. A lap azonban jogait és kontenció intézkedése miatt.

— Pincér-sztrájk nap óta híre jár, lépnek, mert a teljesíteni 15 száza ket. Az ügy már a son van, ahol ma a pincérek bérharca kijelentették, hogy teljesíthetetlenek a zönséggel kellene a gyasztás után. Az galomnak ez súlyos sem akarnak enged hogy, ha a munka tudja elintézni ezt napon belül ment sztrájk. A vendégy vezetőnek elnöke k galom nagyon is k körülmények között nyeket tenni.

HIREK

Miért nem vett részt Maniu a május 10-i ünnepségen. Bucurestiből jelentik: A május 10-i ünnepségekre többek között Maniu Gyula is meghívást kapott volt miniszterelnöki minőségében. Maniu azonban nem mehetett a fővárosba, mert fontos ügyek tartották vissza Badaciban de táviratot intézett Masievicu udvari marsallhoz, akinek köszönetet mondott a meghívásért, kimentve magát, hogy a parádén nem vehetett részt.

Tíz ház égett le egy regáli faluban. Bucurestiből jelentik: Dobroveni községben (Muscuel megye) elmúlt éjjel tűz ütött ki. A szél által támogatott lángok rohamosan 10 házra csaptak át. A környékbeli és bucaresti tűzoltóságok kivonultak. Reggel felé a tüzvesz az egész községet fenyegette.

Junius 28-án lesz a liberális párt kongresszusa. Bucurestiből jelentik: A Curentul szerint a liberális pártkongresszust Dinu Brătianu hozzájárulásával junius 28-ra tűzték ki.

Bucuresti—London reggel 8-tól este 10-ig. Bucurestiből jelentik: Május 1-i kezdettel Bucurestinek összes nemzetközi légi-járatát a forgalom megindult. A fővárosnak most új közvetlen kapcsolata van Londonnal Prágán és Amszterdamban keresztül. A reggel 8-kor Bucurestiből induló gép este 10 órakor már az angol fővárosban van.

Spanyol újságíró érkezik Clujra. Hét-kor délelőtt Clujra érkezik Corpus Banqó spanyol képviselő és újságíró. Az állomáson számos egyetemi tanár és újságíró várja a spanyol vendéget, aki megérkezése után meglátogatja a város nevezetességeit. Kedden pedig előadást tart a cluji egyetemen.

Sülyedőben van egy hajó Alaska közelében. Washingtonból jelentik: A Nrothsea hajótól segélykérő jeleket fogtak fel, amelyek szerint a gőzös az alaskai Dixons közelében süllyedőben van. Az utasok és személyzet mentőcsónakokba szállt.

Agy- és szívérelmeszedésben szenvedőknek megbízhatatlan szolgálatot tesz az anyhe természetes „Ferenc József” keserűviz, azáltal, hogy a tápcsatorna tartalmát kíméletesen levezeti és az emésztőrendszer működését biztosan elősegíti. Az orvosok ajánlják.

Meg kell változtassa nevét a „Szamos”. Szmarról jelentik: Dr Ardelean Octavian satmarmegyei prefektus néhány héttel ezelőtt rendeletet küldött a Satmaron megjelenő „Szamos” című lap kiadójához. A prefektus elrendelte, hogy a „Szamos” változtassa meg lapjefjét, mert — földrajzi megjelölés lévén — a „Szamos” szót mint lapcímet nem használhatják. A napilap — Erdély egyik leg-
regőbb magyarnyelvű napilapja — eljárt Bucurestiben a prefektus rendeletével kapcsolatosan és a belügyminisztérium Titeanu belügyi államtitkár aláírásával rendeletileg jóváhagyta a „Szamos” lapjefjét, vagyis engedélyezte azt, hogy a lap továbbra is „Szamos” cím alatt jelenjék meg. A „Szamos” kiadója most újabb rendeletet kapott dr Ardelean prefektustól, aki arra való hivatkozással, hogy a legfelsőbb katonai hatóságok így kívánják, utasította a lap kiadóját, hogy változtassa meg május 15-től a lap címét s arra az esetre, ha ezt a lap igazgatósága nem venné végbe, kilátásba helyezte, hogy a prefektura nem cenzurálja a lapot, ami a lap beállítását eredményezné. Ilyen alternatíva elé állítva, a „Szamos” kiadója elhatározta, hogy május 15-től megváltoztatja a lapjefjét s Erdély egyik legrégebb magyar napilapja ettől a naptól kezdve „Szabadsajtó” címmel jelenik meg, vagyis felveszi a Szabadsajtó Lapkiadó Rt. elnevezését, amely kiadója a lapnak. A lap azonban továbbra is fenntartja jogait és kontenciós pert indít a prefektus intézkedése miatt.

Pincér-sztrájk készül Clujon. Néhány nap óta híre jár, hogy a pincérek sztrájkba lépnek, mert a tulajdonosok nem akarják teljesíteni 15 százalék fizetésemelési kérésüket. Az ügy már a munkügyi inspektorátuson van, ahol ma és holnap ülést tartanak a pincérek bérharca ügyében. A vendéglősök kijelentették, hogy a pincérek követeléseit teljesíthetetlennek, mert a 15 százalékot a községgel kellene megfizettetni minden fogyasztás után. Az amugyis megcsappant forgalomnak ez súlyos csapás volna. A pincérek sem akarnak engedni követeléseikből. Ugy, hogy, ha a munkügyi inspektorátus nem tudja elintézni ezt az ügyet, akkor néhány napon belül menthetetlenül kitör a pincér-sztrájk. A vendégipari munkások szakszervezetének elnöke kijelentette, hogy a bérmozgalom nagyon is komoly és a pincérek semmi körülmények között nem hajlandók engedelményeket tenni.

Jöjjön el okvetlen!!
BAIA BAIȚA
gyógyfürdő és üdülőtelep
ünnepléses megnyitása május 17-én délelőtt 11 órakor lesz.
Indulás reggel 8 órakor a Katona-sütötöd elől. Tur-returjegy 55 lej.
Gyógyvízzel telített nyitott bazin

A bucaresti olasz követ hivatalosan bejelentette, hogy Olaszország annektálta Abessziniát. Bucurestiből jelentik: Ugo di Sola olasz követ tegnap hivatalosan notifikálta a külügyminisztériumban, hogy Olaszország annektálta Abessziniát és Viktor Emanuel király felvette az abesszin császári címet.

Kirándulás. Vasárnap, május 17-én a Magánalkalmazottak és tisztviselők szakszervezete egész napos kirándulást rendez. Gyülekezés és indulás reggel 8 órakor, Str. Vaia 7. szám alatt.

Megkezdik a Giurgiu és Ruszcsuk közötti komp építést. Szófiából jelentik: A tegnapi minisztertanács hozzájárulását adta a bolgár és román vasutak között, Giurgiu-Ruszcsuk között építendő komp (ferry-boat) építésére vonatkozólag létrejött megegyezéshez.

Megerősítik az északkeleti japán helyőrségeket. Tokióból jelentik: A hadügyminisztérium jelenti, hogy elhatározta az északkeleti japán helyőrségek megerősítését. A csapatmozdulatok meg is kezdődtek Peking irányában.

Előadás a fiatalság új problémáiról. Vasárnap délelőtt féltenegy órakor Braun Henrik iclodi főrabbi előadást tart korunk legfontosabb problémájáról, gyermekeink vallási, erkölcsi és gyakorlati neveléséről a Sasz Chevra (str. Tudor Vladimirescu) imaházban. Ugyanakkor dr. Klein Miksa és Fisch Sándor urak is ismertetik a fontos kérdést. Az előadások iránt nagy érdeklődés mutatkozik városzerte.

A Bné Jiszrael kultúrelőadása. F. hó 18-án, hétfőn este a Bné Jiszrael előadásckulcsának kapcsán dr Kertész Jenő, a Zsidó Párt clujmegyei tagozatának elnöke tart előadást „Galuti problémák és a zsidó ifjúság” címmel. Az előadás, mely iránt városzerte nagy érdeklődés nyilvánul meg, fél 9 órai kezdettel a neolog iskola nagytermében lesz megtartva. Vendégeket szívesen lát a vezetőség.

Az összes sportok bemutatója néhány ezer méter filmszalagon. A sportbarátok örömeinek is nevezhetnénk azt a filmet, amit vasárnap délelőtt és kedden egész nap fog vetíteni a Capitol-mozgó. Ötletes kollégánk, Horosz Béla, a Brassói Lapok munkatársa, egyébként Románia volt korcsolya-bajnoka állította össze fáradságos munkával a különböző filmhirdetők által a filmet, amely izgalmas meccsek, olimpiászok, egy-egy pillanatot ragdja ki és forrasztja össze egy filmmé, amelyben megtalálhatók az összes sportágak. Nincs a sportnak olyan eldugott, előtűnt imeretlen fajtája, amelyet ne foglalna magában ez a film. Amellett a világ összes kitűnő sportbajnokait látjuk felvonulni legkitűnőbb produkcióikkal. Izgalmas labdarugó meccsek, uszóversenyek, csodálatos miúgrásokkal tarkítva, lovas polómérkőzések, evezőversenyek, vitorlás és motorcsónakverseny, birkozás, könnyű és nehéz atlétika. Amit csak egy sportbarát legmerészebb sportálmái elképzelték az valósul meg ezen a filmen. Meg kell nézni.

Az Erdélyi Zsidó Arvagondozó gyermeknapja. Az Erdélyi Zsidó Arvagondozó ezidén, mint minden esztendőben, „gyermeknapot” rendez azzal a céllal, hogy az iskolák gyermekeiben érdeklődést ébresszen a zsidó szociális munka iránt és tudják meg, hogy az összetartásra és egymás támogatására soha olyan nagy szükség nem volt, mint ma. Az Arvagondozó központi irodája ebből az alkalomból felhívást intézett az országrész tanító-ságához, hogy propagálják a gyermeknap eszméjét a növendékek közt, akiket kérjenek fel arra, hogy uzsonnapénzükből adakozzanak egy-két lejt az árva gyermekeknek. A gyermeknap Levétele az árva és szegény gyermekek nyaraltatási alapját szolgálja. A gyermeknapot minden valószínűség szerint május harmadikán tartják meg.

Gyermeknyaraltatás a turdai sósfürdőben. Hamburg Szerén, a cluji Montessori óvoda vezetőnöje, ezidén is megrendezi a múlt évben oly kitűnő eredménnyel és a szülők legteljesebb megelégedésével zárult turdai gyermeknyaraltatását. Felvétetnek 4—12 éves gyermekek július és augusztus hónapokra. A turdai sósfürdőt, tekintettel sós páradus, pormentes levegőjére és nap-sütéses klímájára, több, neves orvosprofesszor a tengeri fürdőkkel egyenértékűnek tartja és ezért ugy az egészséges gyermeki szervezet szünidei felfrissítésére, mint nehezen fejlődő, vérszegény, valamint hörg-huruban szenvedő gyermekeknek ajánlja. A környezetváltozás és az egykoru társakkal való együttléti, különösen rosszétvágyu, rosszul alvó és ideges gyermekekre nagyon jó, kiegyensúlyozó hatással van. A pedagógiai vezetés a korszerű nevelési és lélektani elvek szerint történik. Szépen kikapított fenyőerdőtől övezett strand és park. Bőséges, a gyermeki szervezetnek megfelelő táplálék. Állandó orvosi felügyelet. A turdai sósfürdő Clujtól minden órában közlekedő autobuszszal egy óra alatt elérhető. Vonaton kedvezmény. Jelentkezések: junius 15-éig, Hamburg Szerén Cluj, Str. Elisabeta 10. címre. Kérésre prospektus!

Agyvértódlás, szivszorongás, nehéz légzés, félelemérzet, idegesség, fejfájás, lehangoltság, álmatlanság, gyengeségi állapotok, munkaképtelenség és rendkívül enyhén ható természetes „Ferenc József” keserűviz használata által igen sokszor gyorsan megszüntethetők. Az orvosok ajánlják.

A cluji Wizo nagyszabású gyermekkirándulása. A cluji Wizo az anyák napját nagyszabású gyermekkirándulással ünnepli meg. Vasárnap, 17-én reggel 9 órakor a Magyar Színház előtt találkoznak mindazok, akik a kiránduláson résztvesznek, hogy onnan együtt induljanak a Hója erdőbe. A Wizo vezetősége gondoskodik arról, hogy a gyermekek nagyon jól érezzék magukat, játékokat és versenyeket fog rendezni és a nyerek között díjakat fog kiosztani. A díjak eldöntését egy gyermekszüri fogja elbírálni. Azokat a gyermekeket, akik zsidó iskolába járnak, délután fél 3-kor vezetők fogják várni a Magyar Színház előtt, hogy a kiránduló helyre vigyék el őket. Akiknek a szállai nem mehetnek, a Wizo vezetősége készséggel vállalja a gyerekek felügyeletét és hazakísérését. Kedvezőtlen idő esetén a kirándulást elhalasztják egy héttel. A kiránduláson mindenkit szívesen látunk.

Rabbiegyesületi közgyűlés Salontán. Az Erdély-Bánáti Rabbiegyesület folyó hó 12 és 13-án tartotta meg rendes közgyűlését Salontán. A közgyűlés legfontosabb tárgya a hitantervezet elkészítése volt az elemi és középiskolák számára. A tárgyalás folyamán állást foglaltak a szombati irás és rajzolás aluli felmentés, továbbá az államsegély (kongrua) ügyében. Ugyanakkor megalakult az országos szövetség vallásügyi bizottsága, amely lefektette működésének alapelveit, a rabbi-képesítés és metszők felülvizsgálatának módjait. Megtették az előírt tisztújítást. Elnök dr Löwy Ferenc, alelnök dr Lenke Manó, titkárok dr Nébel Abraham és dr Weinberger Mózes, pénztáros dr Deutsch Ernő, ellenőr dr Vágvölgyi Lajos. Az elnöki tanács tagjai: dr Kecskeméti Lipót, dr Feldmann Sámuel és Löwy Józsa. Majd az adminisztratív ügyek elintézése után az ülést innepi istentisztelet követte, amelyen dr Weinberger Mózes cluji főrabbi zsufolt templom előtt a zsidó pap hivatásáról, a hitközségek feladatairól beszélt a rabbiegyesület fontos szerepével kapcsolatban a zsidó élet megerősítésében. Este a Nőgyelet rendezett kulturális estélyt, amelynek keretében dr Löwy Ferenc targonmuresi főrabbi, a Rabbiegyesület elnöke nagy és előkelő hallgatóság előtt tartott előadást a Biblia világtörténeti jelentőségéről. A Rabbiegyesületnek Salontán megrendezett közgyűlése és azzal kapcsolatos istentisztelet és kultúrelőadás nagy és osztatlan lelkesedést váltott ki az egész salontai zsidóság körében.

Eljegyzés. Kleinmann Magduci, Cluj és Neiovius Jenő, Halmeu jegyesek. (Mind-en külön értesítés nélkül.)

Goga nem is kért május 31-re felvonulási engedélyt. Bucurestiből jelentik: A Tara Noastra szerint Goga nem kérte a belügyminisztériumtól, adjon engedélyt május 31-re tehát a nemzeti parasztpárti gyűlés napjára a nemzeti keresztény pártnak is demonstráció megtartására. Ennek következtében az engedélyt nem is lehetett megkérni.

Halálozás. Sighetből jelentik: Folyó hó 10-én, hosszas szenvedés után, 73 éves korában meghalt Wiener Matu sighet-i borkereskedő. Köztisztviselőben álló férfit volt, akit becsületességéről és jószágáról mindenki ismert Sigheten. Temetése folyó hó 12-én ment vége nagy részvét mellett. Halálát feleségén és négy fián kívül kiterjedt rokonság gyászolja. Dr Wiener Sándor oncaszolgálati főorvos édesatyját vesztette el Wiener Matu halálával.

Orvosi hír. Dr. Móritz Jenő tüdőspecialista, rendelőjét áthelyezte Str. Berde M. 3. Rendel 3—5-ig.

Ma este lesz a Hölgyfutár estélye. A Hölgyfutár tegnapi hirdett estélye iránt sokatlanul nagy érdeklődés nyilvánult meg. Sajnos, az estélyt nem lehetett megtartani, bár a közönség türelmesen várt volna kedvező fordulatra. Az estély emiatt változatlan programmal ma, szombaton este, május 16-ra toldott el és a színhely a katolikus főgimnázium terme is ugyanaz. Az estély bizonyára a remélt és kívánt sikerrel fog lezajlani.

Több mint 6000 orvos igazolja a Togat kiváló fájdalomcsillapító és gyógyító hatását, csuszos, köszvényes- és idegfájdalmaknál. Hüléses betegségeknel is régóta beváltak a Togat-tabletták. A hatása közvetlenül mutatkozik. A Togat teljesen ártalmatlan és nem fejt ki káros hatást sem a gyomorra, sem a vesékre, vagy más szervekre.

Ma érkezik haza Bázéltól a bankkormányszó. Bucurestiből jelentik: Mitita Constantinescu bankkormányszó ma érkezik haza Bázéltól, ahol a jegy kibocsátó bankok vezetőinek nemzetközi értekezletén vett részt. Constantinescu hétfői kezdettel átveszi hivatala vezetését.

Eljegyzés. London Piri (Carei) és Mar-morstein Izrael (Valcoule de Jos J. Salaj) jegyesek.

Ügyvédi hír. Dr Farkas Imre ügyvéd irodáját áthelyezte Str. Memorandului 6. sz. alól Calea Marechal Foch 34 sz. alá.

Megelőzni könnyebb, mint gyógyítani. Ne mulassza el tehát egy olyan hajápoló-szert használni, amely a haj táptalaját, a fejbőrt gyógyítja, táplálja és erősíti. — Ilyen hajápoló-szer a Tarpan hajcepp. Két hónapra elegendő Tarpan hajcepp ára 117 lej. Kapható gyógyszerárakban, drogériákban és illatszertárakban.

Erec Israelt az egész zsidó népnek kell építenie!!
Csaflakozzék az országépítőkhöz!
Váltsa meg a Sékelt!!!

Orvos! Mérnök! Gyári!
Minden német (25% redukción!), francia, stb. folyóirat és könyv megrendelhető és előfizethető Lepagenál Cluj. A lapokat közvetlenül kapja a kiadótól. Kérjen ingyen jegyzéket Lepagetől, Cluj, jelezve, mely szakma érdekl.

lött az ötözében poz-
bajnokságban vasár-
zésekét játszásk: Fe-
st—Szeged, Budai 11
—Kispest, Bocskai-
Budafok—Er-Só,
arjánban.
bor tenispályáin. A
echal Foch 117 alatti
órábérrel is le lehet
y azok is hozzájut-
porthoz, akik elfog-
széznra nem akarták
gyezni fix időre pár
gyelónél lehet. Ter-
egész széznra is le-
ny hely üresen. Gyer-
sok kedvezményt
ség külön is foglal-
kezésre a közismer-
Mózes mester szemé-
Könnnyű zene.
kus hangverseny.
vetítés az Operátu-
ne.
ereeny. 12.15: Kate-
égyes. 6: Szoprán-
mekar. 9: Hangver-

**RO-
VÉSEK**

szó a leg. vasgabb
apróhirdetés 20 lej.
sok kedvezmény.
fizetendő. Jelzés
nk, ha portóbaig
ean

romenyai közvetít
teléssel rendelkező
ele Ferdinand 116.
dernebb kivitelben
n, nagyon olcsón
tiu 10. szám alatti

ember irodaszol-
állást keres. Cim a

tura Turcului (To-
kezni vasárnap 2-
ámikor dr. Krausz
eg. Maria 6.

trale für Rumänien
sucht einen be-
sche, deutsche, ro-
ne Sprachenkennt-
er erforderlich. Er-
politisch geschulte,
Kräfte in Frage.
Angabe bisheriger
stehende Adresse

Benjamin Citron,
Medias.

legforgalmasabb
békébeli előkelő
adó. Ajánlatokat
gén kiadóhivata-

előkező két keres-
pviselést, vagy
Cim: Nagyfalud.

helyiségek P. M.
vendéglő, liszt,
lyek részére.

dószobás garcon
g.

fürdőszoba Str.

bor eladására El-

bé!
riánus ort. kősz
ötve, ahol reggel
sütemenyyel ál-
s Neumann Eta-
szemben) az ud-

UJ KELET Legújabb hírek

Guetamala kilépett a Népszövetségből

(Elsőoldali cikkünk folytatása)

A Havas berlini jelentése szerint angol és német diplomáciai körök még mindig a legnagyobb titkotartással veszik körül sir Erik Phipps és Hitler kancellár tegnapi előtti beszélgetésének tartalmát.

A beszélgetésen állítólag szóba került egy angol államférfiúnak Berlinbe való utazása, aki esetleg maga lord Halifax lenne.

Hir szerint a berlini beszélgetésen a gazdasági és gyarmati kérdéseket is megvitatták. Német körökből csak annyit lehet megtudni, hogy a birodalmi kormány igyekszik fog minél gyorsabban választ adni az angol kérdéspontokra.

Olaszország pártolni fogja a gyarmatok újrafelosztásának tervét.

A Havas jelentése szerint olasz felhatalmazott körök úgy értesültek, hogy a nemzetközi munkakonferencia júniusi ülésén a japán delegáció szóba fogja hozni a gyarmatok újraszétosztásának kérdését. Az olasz kormány kedvezne ilyen tervnek, mert a német pretenciókat indokoltaknak tekinti. A japán kezdeményezést mindenesetre szimpátiával fogadták Rómában.

Addisz-Ababa, május 15. (Rador.) A fő-

város közelében egy erdőben négy repülőgépet találtak, amelyek a népus tulajdonát képezték. Egyik gép olasz gyártmányú és még akkor adták Hailé Szelassziának, amikor Raaz Taffari volt.

Guetamala kilépett a Népszövetségből

Genf, május 15. (Rador.) Guetamala köztársasága ma délelőtt tudomására hozta a Népszövetség titkári hivatalának, hogy kilépett a nemzetek szövetsége tagállamainak sorából.

Ítélet a craiovai perben

Bucuresti, május 15. A craiovai perben tegnap a hadbíróság a következő verdiket hirdette: Dudást 5 évi börtönrre, 10 évi jogfosztásra és 30 ezer lej pénzbírságra, Marcu Schont 5 évi és 6 hónapi börtönrre, 10 évi jogfosztásra és 40 ezer lej pénzbírságra. Eberling Iuliu két és fél évi börtönrre 5 évi jogfosztásra ítélte. Mindannyiak büntetésébe beleszámítják a vizsgálati fogság idejét.

Az osztálysorsjáték huzása

Bucuresti, május 15. Az állami osztálysorsjáték mai huzásán nyertek: 1 milliót: 8840, 200.000 lejt: 32391, 100.000 lejt: 25902, 35809, 50.000 lejt: 38550, 45111, 63153, 4357 és 55535.

A melléksorsjáték huzásán nyertek: 1 milliót: 164313, 250.000 lejt: 297791, 100.000 lejt: 294785, 266067, 50.000 lejt: 182436, 162614, 282359.

Megkezdődött a harmadik moszkvai nemzetközi sakkverseny. Moszkvából jelentik: Május 14-én vette kezdetét a harmadik moszkvai nemzetközi sakkverseny, amelyen részt vesznek Capablanca, Kahn, Flohr, Riumin, Ragosin, Lasker, Botvinnik, Lilienthal és Löwenfisch, az ismertebb mesterek közül.

Nyugdíjasok figyelmébe. Hat éves fennállása alkalmából az Erdélyi és Bánáti CFR és Könyvnyugdíjasok Szövetsége Piața Cuza Voda 2 szám alatti helyiségeiben május hó 24-én délelőtt 10 órakor rendkívüli diszközgyűlést tart, melyre minden nyugdíjast és hozzátartozóját szíves megjelenésre ezennel felhívja a vezetőség. A nagyfontosságú ügyek megbeszélése miatt mindenki ott legyen. Pop Valer elnök, Stanciu Vasile titkár.

Szoros kapcsolat van Austen Chamberlain bécsi látogatása és az osztrák kormányváltás között?

Chamberlain állítólag a politikai szabadsághoz való visszatérést javasolta Schuschniggnek. Schuschnigg diktatúrája utolsó kísérlet Ausztria függetlenségének megvédésére

London, május 15. (Rador.) Az angol sajtó élénk érdeklődéssel kommentálja az ausztriai eseményeket és általános véleménye szerint a kormány megerősödött. A Times szerint az ausztriai változások fontossága nem az azonnali következményekben, hanem a távolabbi eredményeiben áll. A Morning Post megállapítja, hogy Starhemberg kiválása a kormányból az olasz befolyás csökkenését fogja előidézni, viszont azonban Schuschnigg inkább kedvez a német nemzeti szocialistáknak, mint Starhembergnek.

Egyébként Starhemberg tegnap este Rómába utazott, ahol mint az osztrák legfőbb sportforum vezetője végignézi az osztrák-olasz válogatott futballmérkőzést. Starhembergnek az olasz fővárosban magánügyei is vannak.

Párizs, május 15. (Rador.) Kapcsolatban az ausztriai eseményekkel, a Petit Journal ezeket írja: „Schuschnigg, ha nem is akarta Ausztriát teljesen felszabadítani az olasz befolyás alól, legalább annyit akart elérni, hogy ne kerüljön összeütközésbe a nagy nyugati demokráciával, amit annyit jelent, hogy Dollfuss legméltóbb utódjának tekintélye növekedni fog.

A Le Journal megállapítja, hogy Ausztria jövője szorosan kötve van a nemzetközi helyzet fejlődéséhez. Ma már észrevezzük, milyen hiba volt nem elfogadni Mussolini ajánlatát a Brenner-hágó őrizetét illetően és újabb rendfenntartó tényezővé válni a dunai medencében.

A l'Ordre szerint Schuschnigg diktatúrája utolsó kísérlet Ausztria függetlenségének megmentésére. A kancellár megpró-

bál még egyszer ellenállni a szocialistáknak és kommunistáknak, anélkül, hogy egyik erős szomszédja közvetlen befolyása alá kerülne. Erőfeszítéseket tesz Anglia megnyerésére, de nem akarja Olaszországot sem megharagítani. Ha Olaszország és Anglia továbbra is egymás ellen fognak dacolni, félt, hogy Ausztria ahelyett, hogy a stresszi front egyik alapvető gyűrűje lenne, olyan tárgyalások középpontjába kerül, amelyek talán meg is kezdődtek Berlin és London között.

A Le Populaire rámutat arra, hogy egyesek szerint kapcsolat van Schuschnigg államcsínyja és Austen Chamberlain legutóbbi ausztriai látogatása között. Chamberlain állítólag azt a tanácsot adta Ausztria vezetőbireneinek, térjenek vissza a politikai szabadsághoz.

Leon Blum kormányában a szocialisták hét, a radikálisok szintén hét tárcát kapnak

Az új miniszterjelöltek. Hatalmas méretű aranykiáramlás Franciaországból

Párizs, május 15. (Rador.) Ellenére a cáfolatoknak, az új kormány összetételére vonatkozólag, többféle kombináció került forgalomba. A Petit Parisien határozott állításként szent az új kabinetben a radikálisok 7, a szocialisták 7 és a szocialista unió 2 tárcával lesznek képviselve. A kombináció szerint Dlorusteev lesz az igazságügyi és helyettes miniszterelnök. Herriot vagy Chautemps a külügyi, Sarraut a tengerészeti, Daladier a hadügyi, Cota légügyi tárcát kapná. Blum miniszterelnök lesz tárcá nélkül, Vincent Auriol pénzügyi, Salengro belügyi, Boncour népszövetségi és Demonzie nemzeti nevelésügyi

miniszterek lesznek. A szocialisták kapják a munkaügyi, közmunkaügyi, posta- és gyarmatügyi tárcákat, a radikálszocialisták még a kereskedelmi és költségvetési tárcákat kapják.

A kommunisták kitartanak amellett, hogy támogatni fogják a Blum-kormányt, de nem lépnek be a kormányba.

Párizs, május 15. (Rador.) A Banque de France jelentése szerint május 8-ig 2.730.000.000 frankot vontak ki a bankból. A frank aranyfedezete tehát 64.85 százalékról 62.33 százalékra csökkent. Edig ilyen hatalmas méretű aranykivonást nem tapasztaltak.

Javító hatású büntetés kiróvását kérte replikájában a brasovi diáker ügyésze

Belejeződik a perbeszédék a fasiszta perben

Brasov, május 15. (Az Uj Kelet tud.) A fasiszta diákok perében ma délelőtt Moța védőügyvéd tartotta meg beszédét, aki a diákmozgalom okait és annak történetét ismertette, majd megállapította, hogy az ifjabb és az idősebb nemzedéket áthatolhatatlan fal választja el egymástól.

Reic ügyész a védőbeszédre adott válaszában leszögezte, hogy a vádlottakat nem lehet az egyedüli jó románoknak tekinteni. A nemzeti gondolatot nem lehet kiszáradítani. Viszont más nacionalisták nem folyamodnak erőszakos cselekedetekhez és fenyegetésekhez, hanem hivatásuk teljesítése közben működnek közre az ország rendje és újjáépítése érdekében. Mi elítéljük a diákok magatartását. Az erőszak erőszakot szül és ezek a gyűlölet és vérhullámok olyan mozgalmakat hoznak létre,

melyek az ország törvényeinek lerombolására és az állam politikai létének veszélyeztetésére törnek.

Duca három gyilkosára ez a cselekedet a becselenség pecsétjét ütötte és ezt a tettet mi csak helyteleníteni tudjuk. A vádlottak

bűnösök, mert megszegték a törvényt és ezért mi javítóhatású büntetést kérünk. Legyen a büntetés ünnepélyes intelem arra, hogy tevékenységüket a törvények keretén belül folytassák.

Ezután Budisteanu a védelem részéről, az utolsó szó jogán szállt vitába a vád állításával.

Lakjon Budapest szívében!

Merano szálloda

IV. Bécsi-utca 2.

Telefon: 81-4-94 és 81-3-96. Kétféle felszerelt olcsó szobák, elsőrendű konyha.

Uj társashelyiségek!

Központi fűtés — Hideg-meleg forróvíz Liftszállítás le és fel. — Panziórendszer.

Amerikai turisták Constantában

Bucuresti, május 15. A constantai hatóságokat értesítették, hogy augusztus 3-án a kikötőbe érkezik a Róma olasz tengerjárógőzös, amelyen 2500 amerikai végez társasutazást. Az amerikaiak Constantából néhány napra Bucurestibe és Sinaiába mennek, majd folytatják útjukat Ialta orosz kikötő felé.

Felüggesztik Eckhardt Tibor magyar képviselő mentelmi jogát

Budapest, május 15. (Rador.) Eckhardt Tibor, aki a kisgazdapárt elnöke, pártja végrehajtóbizottságának egyik ülésén tartott beszédében adott pillanatban ezeket mondotta:

— Az utolsó időben a parlamentben olyan méreteket öltött a feszültség, hogy kénytelen voltam revolverrel a zsebemből járni az ülésekre.

A képviselőház maj ülésén a házelnök felolvasta Eckhardt ezt a nyilatkozatát és kérte, függeszték fel mentelmi jogát, hogy a parlament megrágalmazásáért vádat emelhesseken ellene.

Nyári menetrend az állami hivatalokban

Bucuresti, május 15. Május 15-től október 1-ig a hatóságok munkarendje a következő: Minden hétköznap reggel 7.30-tól 13.30-ig, az ünnepeket követő és hétfői napokon 15.30-tól este 19.30-ig.

Szergej Platonov: Oroszország története a legújabb könyvszenzáció, fordította és függelékkel ellátta Trócsányi Zoltán. Az orosz nép története kezdetétől napjainkig. Legérdekesebb történelem, ragyogóan élvezetesen megírva. 420 lap, Athenaeum kiadás, remek állítás 132 lej, Lepagenál Cluj, postán utánvétellel. Kérjen ingyen jegyzéket.

FRATERNITAS Könyv- és Lapkiadó E. K. nyomása Cluj, Strada Baron J. Pop 16. Telefonszám: 8-61.

OROSZULAT

Taxa postala
plătite in numer
No. 224718/928

Eden és Blum

Eden angol külügy-
mot, Franciaország
világénezi vonalon
ják el egymástól.

Eden az angol kor-
képviseli, amely lé-
periálizmus hitvallás
a negyedik rend kép-
legi társadalmi rend
alakításán munkálko-
Mindezek ellenére
nak, hogy Eden angol
megértő szellemben
munkásság vezérével
lapadni vele.

Nem csodálkozunk
igazi demokrácia sz-
ellentétben, a megé-
szelleme.

Már pedig úgy Ed-
békét akarják biztos-
mát mind Franciaors-
Ha Eden történel-
szinüleg éles ellenzék-
ne Leon Blum világ-
gásával szemben, a
„fair play“ törheteti
legközelebbi célokra
inkább a távolabbiak

Eden és Leon Blum
az abesszin kérdésbe
ellentétben kérdésben
kihatással lesz Euró-
vábi alakulására. V-
is, hogy a népszövets-
colata után a fran-
együttműködése lesz
béke két veszedelmé-
fasizmusokkal szem-
hatalmas ellensúlyo-
ujabb háborús kalam-
tenni a két békefont-
Az a körülmény, a
egész franciáknépr-
barátság híve, Angli-
nyegben kihátással les-
szemben. De ezenfel-
megértő közlekedésné-
francia demokráciák
kifejezést nyerni, er-
európai demokráciák
melyeknek hadállása
törő és békét vesz-
szemben.

H. G. Wells és
megszervezésén

H. G. Wells, a me-
den időpontban mon-
meglepőt. Ezuttal is
elmélettel, mely azon-
nyira lesz örökéletű,
elméleti.

H. G. Wells most
Times szerkesztőjébe
hogy ma a nemzetek
állandóan két elvren-
mással. Az egyik un-
rendszernek lehetne
azon a halgatolagos
emberiség hatcos kö-
Az ösztönök a har-
mely védekező és a
ha meg van ijedve,
Az univerzálizmus v-
az ész elvrendszere.
közösségnek rendszer-
borura vezet. Ha ne-
nemzetközi életben
kell érvényesülnie. E-
a világ gazdasági
ben általános irányít

Ez a konzorcium nem
kormányai felett áll
hanem csupán álland-
lés, a természetes és
elosztása feletti örök-
évszakokra, a keres-
saira, az emberiség
konzorcium a hitelm-
és egységes pénzren-
A világkonzorcium
ges dolognak tartja
hozzá felsőbbrendű
zorcium mellett, am-
intézné, az emberisé-
déseinek egységes re-